



OBČINA  
ŽIROVNICA

 OBČINA ŽIROVNICA	
Prejeto: 15. 12. 2021	DM: 020
	Pril.:
Šifra zadeve: 842-0001/2020-27	Vredn.:



oznaka dokumenta:	280201/20
-------------------	-----------

**OBČINSKI DELNI NAČRT  
ZAŠČITE IN REŠEVANJA  
OB POTRESU  
ZA OBČINO ŽIROVNICA**

*Verzija: 2.0*

Datum: 09.12.2021

**POTEK IZDELAVE OBČINSKEGA DELENGA NAČRTA ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB POTRESU:**

NAČRT – POSTOPEK	ORGAN	DATUM	PODPIS ODGOVORNE OSEBE
IZDELAL	LERO LEŠNJAK d.o.o.	09.12.2021	Direktor: <b>Roman LEŠNJAK</b>
ODOBRIL	Poveljnik CZ Občine Žirovnica	16.12.2021	Poveljnik CZ občine <b>Marjan DOBNIKAR</b>
PREGLEDAL	Skrbnik načrta	16.12.2021	Skrbnik načrtov: <b>Monika KUSTERLE</b>
SPREJEL	Župan občine Žirovnica	16.12.2021	Župan: <b>Leopold POGAČAR</b>

**POSTOPEK JAVNE PREDSTAVITVE OBČINSKEGA DELENGA NAČRTA ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB POTRESU**

NAČRT – POSTOPEK	ORGAN	DATUM	PODPIS ODGOVORNE OSEBE
STROKOVNA PREDSTAVITEV (13. člen Uredbe)*	Občina Žirovnica	3.3.-2.4.2021	Skrbnik načrtov: <b>Monika KUSTERLE</b>
JAVNA PREDSTAVITEV NAČRTA (17. člen Uredbe)*	Občina Žirovnica	17.12.2021	Župan: <b>Leopold POGAČAR</b>

Občinski delni načrt zaščite in reševanja ob potresu za Občino Žirovnica je izdelan v dveh (2) primerkih (št. evidence od 01 do 02)

Občinski delni načrt zaščite in reševanja ob potresu za Občino Žirovnica se hrani:

1. Občina Žirovnica, Skrbnik načrtov ZiR na občinski upravi št. ev. 01
2. Poveljnik CZ Občine Žirovnica (ŠCZO) št. ev. 02

Izveček iz občinskega delnega načrta zaščite in reševanja ob potresu za Občino Žirovnica (brez prilog) je objavljen na spletni strani: <http://www.zirovnica.si/>, takoj po sprejetju od strani Župana.

\*Uredba o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/2012, 78/16 in 26/19)

P – 100 Evidenčni list o vzdrževanju načrta

**VSEBINA:**

	stran
1. POTRES.....	5
1.1. Uvod.....	5
1.2. Potresna nevarnost na območju občine Žirovnica.....	5
<b>1.2.1. Splošno o potresih .....</b>	<b>5</b>
<b>1.2.2. Karta potresne intenzitete.....</b>	<b>6</b>
<b>1.2.3. Karta projektnega pospeška tal.....</b>	<b>7</b>
1.3. Potresna območja na območju občine Žirovnica.....	7
1.4. Verjetnost nastanka verižne nesreče.....	9
1.5. Ukrepi za zmanjšanje posledic .....	9
2. OBSEG NAČRTOVANJA .....	10
2.1. Temeljne ravni načrta.....	10
2.2. Projekt in aplikacije POTROG – potresna ogroženost v Sloveniji za potrebe Civilne zaščite.....	12
3. SILE, SREDSTVA IN VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA .....	13
3.1. Pregled organov in organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz občinske pristojnosti.....	13
3.2. Komisije za ocenjevanje škode .....	15
3.3. Materialno – tehnična sredstva za izvajanje načrta .....	15
3.4. Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta.....	16
4. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE .....	17
4.1. Opazovanje potresne aktivnosti.....	17
4.2. Obveščanje o potresu .....	17
4.3. Obveščanje splošne javnosti.....	19
4.4. Alarmiranje .....	19
4.5. Uporaba načrta .....	20
5. UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI .....	21
5.1. Zaščitni ukrepi.....	21
<b>5.1.1. Prost., urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi (ocena poškodovanosti objektov).....</b>	<b>21</b>
<b>5.1.2. Evakuacija .....</b>	<b>24</b>
<b>5.1.3. Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev.....</b>	<b>26</b>
<b>5.1.4. Radiološka, kemijska in biološka zaščita .....</b>	<b>27</b>
<b>5.1.5. Zaščita kulturne dediščine.....</b>	<b>29</b>
5.2. Naloge zaščite reševanja in pomoči .....	30
<b>5.2.1. Prva pomoč in nujna medicinska pomoč .....</b>	<b>30</b>
<b>5.2.2. Identifikacija mrtvih.....</b>	<b>32</b>
<b>5.2.3. Prva veterinarska pomoč.....</b>	<b>33</b>
<b>5.2.4. Reševanje iz ruševin.....</b>	<b>34</b>
<b>5.2.5. Gašenje in reševanje ob požarih .....</b>	<b>36</b>
<b>5.2.6. Iskanje pogrešanih oseb .....</b>	<b>37</b>
<b>5.2.7. Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje .....</b>	<b>37</b>
6. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV .....	39
6.1. Razlaga pojmov.....	39
6.2. Razlaga okrajšav .....	40
7. SEZNAM PRILOG IN DODATKOV .....	41
7.1. Seznam prilog.....	41
<b>7.1.1. Skupne priloge.....</b>	<b>41</b>
<b>7.1.2. Posebne priloge .....</b>	<b>41</b>
7.2. Seznam dodatkov .....	42
<b>7.2.1. Skupni dodatki .....</b>	<b>42</b>
<b>7.2.2. Posebni dodatki .....</b>	<b>42</b>

KAZALO SLIK

Slika 1: Intenziteta EMS za povratno dobo 475 let.....	6
Slika 2: Potresna nevarnost občine Žirovnica - projektni pospešek tal.....	7
Slika 3: Gostota prebivalstva na km <sup>2</sup> v občini Žirovnica.....	8
Slika 4: Potresne opazovalnice v Gorenjski regiji .....	17
Slika 5: Enofazni pristop k ocenjevanju uporabnosti stavb po potresu.....	23

## 1. POTRES

### 1.1. Uvod

Izdelavo "Občinskega delnega načrta zaščite in reševanja ob potresu za Občino Žirovnica" predpisuje *Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami* (Uradni list RS, št. 51/06-UPB-1, 97/10 in 21/18-ZNOrg), ki mora temeljiti na ocenah ogroženosti in drugih strokovnih podlagah. Občinski delni načrt zaščite in reševanja ob potresu za Občino Žirovnica je izdelan na osnovi *Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja* (Ur. list RS, št. 24/2012, 78/16 in 26/19), *Ocene ogroženosti zaradi potresa na območju Občine Žirovnica, Verzija 2.2. (z dne 10.2020), št. 280205/20, regijske ocene ogroženosti zaradi potresov (Ocena ogroženosti, Gorenjske regije zaradi potresov, Verzija 3.0, št. 8421-10/2015-16-DGZR, z dne 07. 05.2019), državne ocene (Ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi potresov, Verzija 3.0, št. 842-9/2012-73-DGZR, z dne 07. 06. 2018), državnega načrta (Državni načrt zaščite in reševanja ob potresu, Verzija 3.1, št. 84200- 1/2014/9, z dne 20. 02. 2014-ažurirano januar 2020), in regijskega načrta (Regijski načrt zaščite in reševanja ob potresu za Gorenjsko regijo, Verzija 5.1-ažurirano, št. 8421- 10/2015-13-DGZR, z dne 03. 02. 2020).*

Občinski delni načrt zaščite in reševanja ob potresu za Občino Žirovnica je podrobneje razčlenjen Regijski načrt zaščite in reševanja ob potresu za Gorenjsko regijo, Verzija 5.1-ažurirano 03. 02. 2020, št. 8421-10/2015-13-DGZR.

V občinskem delnem načrtu zaščite in reševanja ob potresu za Občino Žirovnica, je prikazan "**potres**" kot eden izmed nevarnejših dejavnikov, ki ogroža ljudi, živali, premoženje, okolje, kulturno dediščino.

Potres je v skladu z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami naravna nesreča, ki jo opredelimo kot seizmično delovanje tal. Nastane ob nenadni sprostitvi nakopičenih tektonskih napetosti v Zemljini skorji ali zgornjem delu zemeljskega plašča. Medtem ko litosferske plošče trkajo med seboj in ob tem spreminjajo obliko, nastajajo ogromni pritiski. Občasno se energija teh pritiskov sprosti in rezultat te sprostitve je nenadni silovit potres.

Potresa ne moremo napovedati, ni mogoče vnaprej oceniti njegovega obsega, moči ter škode, ki jo bo povzročil. Predvidimo lahko le območja, kjer se lahko pojavi.

### 1.2. Potresna nevarnost na območju občine Žirovnica

#### 1.2.1. Splošno o potresih

Potres je naravni pojav, ko v Zemljini notranjosti pride do nenadne sprostitve nakopičenih elastičnih napetosti, pri čemer se sproščena energija razširja v obliki seizmičnega valovanja. Ko potresno valovanje doseže površje z zadostno energijo, da povzroči neželene posledice na ljudi, objekte ali naravo, govorimo o potresu kot o naravni nesreči.

Potres je eden izmed pojavov v naravi, ki ga ne moremo nadzorovati, lahko pa ga zelo dobro merimo. V primerjavi z drugimi naravnimi nesrečami, ki so povezane z meteorološkimi procesi in jih lahko v blažji ali hujši obliki pričakujemo (poplave, suša vetrovi), ima potres zaradi nenadnosti pojava in drugačnih posledic veliko hujši vpliv na vsakdanje življenje. Navadno je število žrtev večje, saj ni očitnih znakov, ki bi ljudem vnaprej napovedali potres in jim omogočili umik na varno. Večja je tudi škoda, saj je zaradi obsega porušenih objektov proces obnove po potresu poškodovanega območja dražji, vzpostavitev normalnih razmer v gospodarstvu pa traja dlje kot pri drugih naravnih nesrečah.

Potresa ne moremo napovedati, ni mogoče vnaprej oceniti njegovega obsega, moči ter škode, ki jo bo povzročil. Predvidimo lahko le območja, kjer se lahko pojavi.

**1.2.2. Karta potresne intenzitete**

Slovenija je država s srednjo potresno nevarnostjo. Čeprav magnitude potresov na ozemlju Slovenije ne dosegajo zelo velikih vrednosti, so zaradi razmeroma plitvih žarišč učinki lahko dokaj veliki. Potresna žarišča nastajajo na vsem ozemlju. Karta potresne intenzitete (slika 1) je namenjena Civilni zaščiti, pri njenem načrtovanju ukrepov za preprečevanje in zmanjšanje škode ob potresih. Ne moremo in ne smemo pa je uporabljati za projektiranje.

Občina Žirovnica spada v zmanjšani pas z intenziteto VII EMS. Navedeno pa še ne pomeni, da na določenem območju ni mogoč potres z učinki, ki so večji od tistih, ki jih predvideva karta potresne intenzitete, bodisi zaradi same moči potresa. Možnosti za to so sicer majhne.



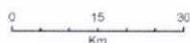
Slika 1: Intenziteta EMS za povratno dobo 475 let

Legenda:

**Intenziteta EMS**

- VI
- VII
- VIII

Povratna doba: 475 let



Vir: ARSO, GURS  
 Avtorici: Barbara Šket Motnikar,  
 Polona Zupančič  
 Leto: 2011  
 © Agencija RS za okolje

### 1.2.3. Karta projektnega pospeška tal

Karta projektnega pospeška tal za trdna tla za povratno dobo 475 let (Lapajne in drugi, 2001) je uradna karta potresne nevarnosti Slovenije. Izdelana je v skladu z zahtevami slovenskega (in evropskega) standarda EC8 (SIST EN 1998-1:2005).

Vrednosti projektnega pospeška tal so razvrščene v razrede in zaokrožene navzgor. Območja enake potresne nevarnosti so na karti označena z isto barvo. Kraje na mejah območij je treba uvrstiti v območja z večjo vrednostjo projektnega pospeška tal.

Potresi na območju Občine Žirovnica ne dosegajo prav velikih vrednosti magnitude, vendar so njihovi učinki dokaj hudi zaradi razmeroma plitvih žarišč. Občina Žirovnica spada v zahodno območje potresne nevarnosti v Sloveniji.



Slika 2: Potresna nevarnost občine Žirovnica - projektni pospešek tal



### 1.3. Potresna območja na območju občine Žirovnica

Tabela 1: Število in delež prebivalstva po območjih posameznih intenzitet EMS

Območje intenzitete EMS	Število prebivalcev leta 2019	%
VII	4.537	100

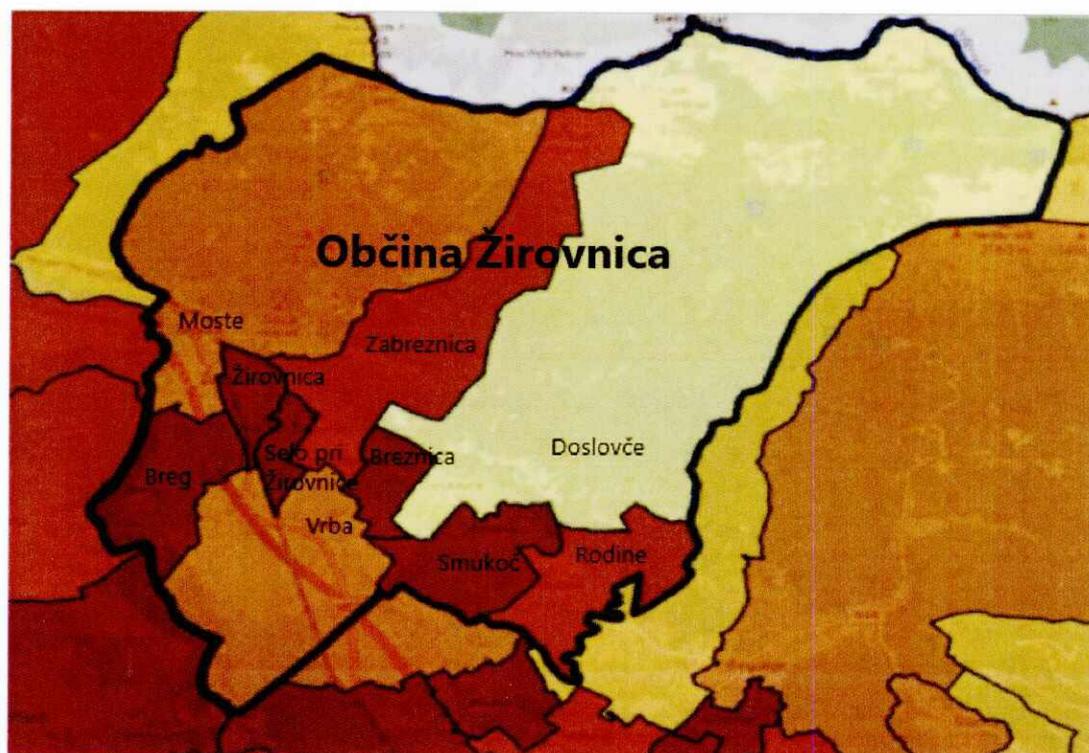
Celotno območje Občine Žirovnica leži v območju, na katerem za povratno dobo 475 let so pričakovani potresi z učinki VII ali več po EMS.

V primeru potresa do V. stopnje po EMS v Občini Žirovnica ne bo občutneje moteno bivanje prebivalcev in delovni proces v podjetjih, zavodih in drugih organizacijah. Prav tako se ne pričakuje večjih poškodb objektov in

žrtev. Smiselno in prilagojeno nastalim razmeram potresa bi se izvajali ukrepi in naloge opredeljeni v tem načrtu.

V primeru potresa nižje stopnje (do VI. po EMS) v občini ne bo moteno bivanje prebivalcev in delovni proces v podjetjih, zavodih in drugih organizacijah. Prav tako se ne pričakuje večjih poškodb objektov in žrtev.

V primeru močnejšega potresa v občini (VII. po EMS) bo največ škode v starejših stanovanjskih hišah in gospodarsko - kmetijskih objektih.



Slika 3: Gostota prebivalstva na km<sup>2</sup> v občini Žirovnica

Legenda:



Naselje	Število prebivalcev (stalno bivališče)
Breg	691
Breznica	484
Doslovče	145
Moste	671
Rodine	345
Selo pri Žirovnici	320
Smukoč	534
Vrba	211
Zabreznica	518
Žirovnica	618
Skupna vsota	4.537

#### **1.4. Verjetnost nastanka verižne nesreče**

Ker je realno pričakovati potres, pri katerem nastajajo poškodbe pri ljudeh in na objektih, pričakujemo, da bi predvsem v objektih starejše gradnje, lahko bilo večje število ranjenih in tudi posamezne žrtve.

Število smrtnih žrtev in materialna škoda ob potresu pa lahko naraščata tudi zaradi različnih nesreč, ki se pojavijo kot nadaljevanje učinkov po potresu. Te posledice so pogojene z intenziteto potresnega sunka in oddaljenosti od epicentra, od klimatskih razmer, ki trenutno vladajo, od dnevnega časa potresa in še od kakšne spremenljivke.

S predpostavko, da bo zaradi potresa prišlo do ogroženosti, obstaja verjetnost nastanka naslednjih nesreč:

- požari,
- eksplozije,
- nenadzorovano uhajanje nevarnih snovi v okolje,
- poplave,
- plazovi in podori ter
- poškodovanje infrastrukture,
- jedrska ali radiološka nesreča,
- bolezni ljudi in živali,
- nenačrtovane prekinitve oskrbe s pitno vodo, elektriko, energetskimi in drugimi plini in naftnimi derivati, javnih telekomunikacijskih storitev.

Ob verižni nesreči, ki je posledica potresa, poteka ukrepanje skladno z dokumenti zaščite in reševanja glede na nesrečo (poplave, nalezljive bolezni pri ljudeh, požari itn.). Potres bi posledično lahko povzročil še porušitev pregrade HE Moste.

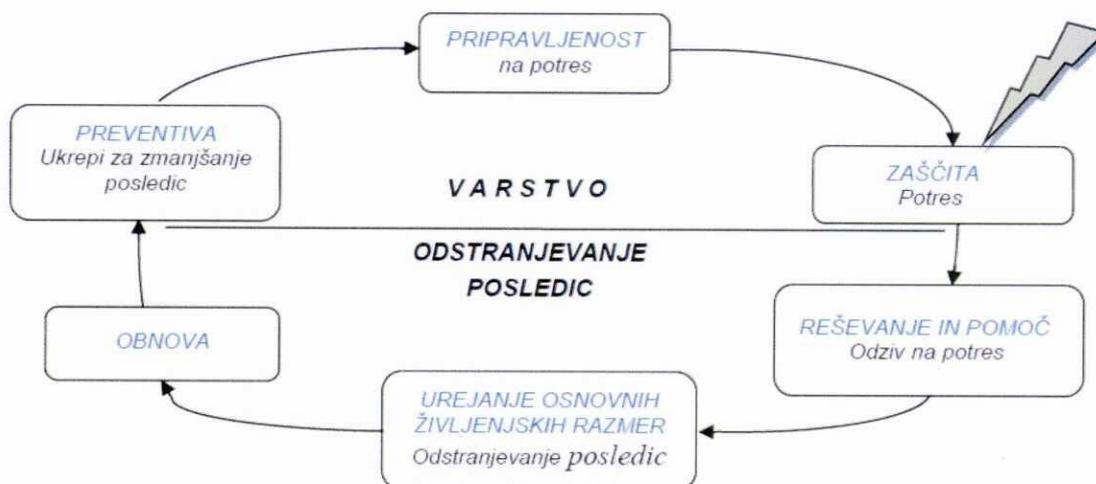
#### **1.5. Ukrepi za zmanjšanje posledic**

Vsekakor posledice potresa niso odvisne samo od moči potresnega sunka, ampak tudi od tega kako je zgrajena infrastruktura, od naseljenosti in ne nazadnje tudi od pripravljenosti ljudi in celotne družbe na nesrečo.

Najpomembnejši ukrepi za preprečevanje in zmanjšanje posledic potresa so:

- potresno odporna gradnja (predpisane zahteve za novogradnjo, sanacijo in utrditev objektov, postopki za ocenjevanje po potresu poškodovanih objektov ter popotresno sanacijo),
- načrtovanje delovanja sistema zaščite, reševanja in pomoči (usposabljanje in opremljanje sil za zaščito, reševanje in pomoč ter dopolnjevanjem Občinskega delnega načrta zaščite in reševanja ob potresu za občino Žirovnica),
- priprava programov potresne sanacije ter utrjevanja stanovanjskih in pomembnih javnih objektov s področja vzgoje in izobraževanja, varstva otrok, nege starejših občanov in drugih posebnih skupin prebivalcev ter drugih javnih dejavnosti,
- pregled stanja pomembnih infrastrukturnih sistemov (zlasti cest, železnic, mostov, podvozov, nadvozov, predorov itn.) s ciljem ugotoviti potresno odpornost in ranljivost ter po potrebi zagotoviti povečanje potresne odpornosti teh objektov,
- pregled stanja pomembnih industrijskih objektov ter objektov v katerih se skladiščijo, shranjujejo ali izdelujejo nevarne snovi ter objektov virov večjega in manjšega tveganja za okolje ter po potrebi zagotoviti povečanje potresne odpornosti teh objektov,
- ustrezna organizacija in delovanje zdravstvene in socialne službe v primeru potresa z močnimi poškodbami,
- izboljšati pripravljenosti na potres, kar se zagotavlja z izobraževanjem prebivalcev za boljši odziv pri potresu, z usposabljanjem organov vodenja zaščite, reševanja in pomoči ter upravnih organov na lokalni in državni ravni ter s pripravo akcijskih načrtov za reševanje,
- ter drugi ukrepi navedeni v Oceni ogroženosti Občine Žirovnica verzija 2.0.

Varstvo pred potresi v celoti obsega preventivo, vzpostavitev in vzdrževanje pripravljenosti za ZRP, ter odpravljanje posledic potresa in potresno obnovo. Za potrese namreč velja, da potresov ne moremo ne napovedati ne preprečiti, lahko pa ublažimo njihove posledice na sprejemljiv obseg.



## 2. OBSEG NAČRTOVANJA

Sistem **zaščite in reševanja** je organiziran predvsem za *varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami* in je eden podsistemov sistema nacionalne varnosti. Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami je organizirano, kot enoten in celovit sistem v državi. Vse reševalne službe in druge namensko organizirane sile za zaščito, reševanje in pomoč se povezujejo v organizacijsko in funkcionalno enoten sistem. Težišče delovanja je na lokalni skupnosti, kjer Občina Žirovnica ureja in izvaja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, ter organizira in vodi zaščito, reševanje in pomoč na svojem območju.

Z varstvom pred naravnimi in drugimi nesrečami se ukvarjajo državni organi, Občina Žirovnica, strokovne in znanstvenoraziskovalne organizacije, javne reševalne službe, človekoljubne in druge nevladne organizacije, posamezniki. Njihov skupni cilj pa je preprečiti nesreče ali vsaj ublažiti njihove posledice.

Zakonodaja zagotavlja, da se vse oblike zaščite, reševanja in pomoči izvajajo v skladu z načeli mednarodnega humanitarnega prava in mednarodnega prava o varstvu ljudi, živali, kulturne dediščine in okolja pred škodljivimi vplivi naravnih in civilizacijskih nesreč ter v skladu s sprejetimi mednarodnimi obveznostmi, da so vse te dejavnosti humanitarne in nevojaške narave ter da se zmogljivosti za zaščito, reševanje in pomoč, ki so na voljo lahko uporabijo tudi v mednarodnih humanitarnih akcijah in pri uresničevanju drugih oblik humanitarnega poslanstva.

### 2.1. Temeljne ravni načrta

Da bi bilo ukrepanje ob potresu organizirano in učinkovito, je treba pripraviti ustrezne načrte na ravni Občine Žirovnica, regijske in državni ravni.

S tem Občinskim delnim načrtom zaščite in reševanja ob potresu za Občino Žirovnica se urejajo ukrepi in dejavnosti za zaščito in reševanje, ki so v pristojnosti Občine Žirovnica.

Temeljni načrt je Državni načrt zaščite in reševanja ob potresu, Regijski načrt zaščite in reševanja ob potresu za Gorenjsko regijo, ki je bolj podrobneje razčlenjen državni načrt ZiR ob potresu za območje Gorenjske regije.

Občine, ki spadajo v razred ogroženosti 3 (srednja stopnja ogroženosti), izdelajo občinski delni načrt zaščite in reševanja oziroma dokumente, v katerih se določi način obveščanja in zagotavljanje pomoči potresno prizadetim območjem v silah in sredstvih za ZRP ter se razdela izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP (vir: Regijski načrt zaščite in reševanja ob potresu za Gorenjsko regijo). Občinski delni načrt zaščite in reševanja ob potresu za Občino Žirovnica mora biti usklajen z regijskim načrtom zaščite in reševanja ob potresu.

Organizacije, ki opravljajo vzgojno-izobraževalno, socialno, zdravstveno ali drugo dejavnost, ki obsega tudi oskrbo ali varovanje 30 ali več oseb na območju Občine Žirovnica, načrtujejo in izvajajo, skladno z občinskimi načrti zaščite in reševanja ter načrti dejavnosti, naslednje naloge ZRP, zaščitne ukrepe in zagotavljanje osnovnih življenjskih pogojev:

- zavarovanje objekta za potresno škodo,
- protipotresno okrepitev lastnih objektov,
- protipotresno pritrjevanje opreme in sredstev v objektih,
- vzdrževanje zaloge materiala in sredstev, ki omogočajo avtonomno delovanje za 48 ur (ali ureditev tega s pogodbenimi dobavitelji),
- aktiviranje osebja in drugih lastnih (pod)izvajalcev, umik ljudi, živali in dobrin, ki so v njihovi lasti oziroma odgovornosti iz poškodovanih objektov in njihova zasilna in začasna namestitvev,
- zaprošanje za pomoč sil za ZRP,
- nudenje laične prve pomoči, reševanje plitko zasutih in ukleščenih z opremo v poškodovanem objektu,
- poročanje o dogodku in škod.

V Občini Žirovnica so to: Vrtec Žirovnica, Osnovna šola Žirovnica, Zdravstvena postaja, Selo pri Žirovnici.

Načrte zaščite in reševanja ob potresu oziroma ukrepe ob potresu v svojih načrtih zaščite in reševanja v skladu s 3. odstavkom 3. člena Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Ur. l. RS št. 24/12,78/16 in 26/19) izdelajo:

- JEKO d.o.o.
- Geoplin d.o.o.
- Enos d.d.
- Elektro Gorenjska, d.d.
- Savske elektrarne Ljubljana d.o.o.
- Slovenske železnice
- Telekom Slovenije d.o.o.

Ti načrti morajo biti usklajeni z Občinskim delnim načrtom zaščite in reševanja ob potresu za Občino Žirovnica.

Načrt dejavnosti izdela:

- služba občinske uprave.

Tabela 2: Razvrstitev Občine Žirovnica v razred ogroženosti ob potresu in število prebivalcev občine, ki živijo na območjih posamezne potresne intenzitete

Občina	Število prebivalcev			Skupno število prebivalcev	Razred ogroženosti občine
	Območje VI EMS	Območje VII EMS	Območje VIII EMS		
Žirovnica		4537		4537	<b>3</b>

D – 100 Ocena ogroženosti v primeru naravnih in drugih nesreč

Tabela 3: Obveznosti nosilcev načrtovanja

Razred ogroženosti	Stopnja ogroženosti nosilca načrtovanja	Obveznosti nosilcev načrtovanja
1	zelo majhna	<b>Treba je izdelati</b> dokumente, v katerih se določi zagotavljanje pomoči potresno prizadetim območjem v silah in sredstvih za ZRP; <b>ni treba izdelati</b> načrta zaščite in reševanja v celoti, dela načrta oziroma dokumentov za izvajanje določenih zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.
2	majhna	<b>Treba je izdelati</b> dokumente, v katerih se določi zagotavljanje pomoči potresno prizadetim območjem v silah in sredstvih za ZRP; <b>ni treba izdelati</b> načrta zaščite in reševanja v celoti, <b>priporočljivo</b> pa je pripraviti dokumente, v katerih se določi način obveščanja ter se razdela izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.
3	srednja	<b>Treba je izdelati del načrta</b> zaščite in reševanja oziroma dokumente, v katerih se določita način obveščanja in zagotavljanje pomoči potresno prizadetim območjem v silah in sredstvih za ZRP ter se razdela izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.
4	velika	<b>Treba je v celoti izdelati samostojen načrt</b> zaščite in reševanja ob potresu.
5	zelo velika	<b>Treba je v celoti izdelati samostojen načrt</b> zaščite in reševanja ob potresu.

## 2.2. Projekt in aplikacije POTROG – potresna ogroženost v Sloveniji za potrebe Civilne zaščite

Za vsestransko in boljšo pripravljenost na potres je bil izveden razvojno raziskovalni projekt POTROG v okviru katerega so bile izdelane strokovne podlage in orodja, ki so namenjene splošni in strokovni javnosti. V okviru celotnega projekta POTROG je bilo razvitih več spletnih aplikacij, ki so dostopne na spletni strani: <http://potrog2.vokas.si> in sicer:



### 1. Aplikacija »OCENI SVOJO STAVBO«.

Namenjena je splošni javnosti, ki lahko s pomočjo aplikacije grobo oceni poškodovanost poljubne stanovanjske, poslovne ali poslovno-stanovanjske stavbe ob potresu. Aplikacija ima obliko spletnega vprašalnika. Rezultat vprašalnika je okvirna ocena verjetnosti za posamezno kategorijo poškodovanosti izbrane stavbe v primeru potresa podane intenzitete.

### 2. Aplikacija "OCENA POSLEDIC POTRESA«

Ocena potresne ogroženosti ljudi služi kot podlaga za načrtovanje ukrepov zaščite in reševanja ob potresu, zato je aplikacija namenjena predvsem načrtovalcem zaščite in reševanja ter štabom civilne zaščite. S pomočjo aplikacije lahko uporabnik v primeru potresa, na podlagi informacije o lokaciji in intenziteti, zelo hitro izdela prve ocene o obsegu potresa. Z aplikacijo lahko določi katere občine so bile najbolj prizadete, poškodovanost stavb (porušene, močno poškodovane, nepoškodovane, neocenjene stavbe) in število ogroženih ljudi v njih. Aplikacija omogoča tudi vizualizacijo posledic potresa in jo je možno uporabljati tudi kot učni pripomoček za preigravanje različnih scenarijev potresa.

### 3. Aplikacija »BAZA INDIVIDUALNO OCENJENIH STAVB«

je namenjena splošni javnosti, ki lahko pregleduje, ali je potresna odpornost objekta individualno ocenjena.

### 4. Aplikacija »ZASEDENOST STAVB«

namenjena za interno uporabo URSZR. Omogoča vizualizacijo dnevnega modela in prikaz primerjave izbrane stavbe glede na oba scenarija, ki sta predvidena za primer možnosti potresa – dnevni in nočni scenarij.

5. Aplikacija »ANALIZA PREVOZNOSTI CEST« namenjena je URSZR za pomoč pri načrtovanju posledic potresa.

6. Aplikacija »OCENA POŠKODOVANOSTI IN UPORABNOSTI STAVB (USB ključek). Aplikacija je namenjena URSZR za pomoč pri popisu poškodovanosti s standardnim obrazcem (tiskanim). Omogoča avtomatsko pred izpolnjevanje obrazcev z individualnimi podatki iz obstoječih javnih registrov za izbrano potresno območje in pripravo obrazcev za tisk. To posledično na terenu omogoča hitrejše izpolnjevanje vprašalnikov, v zbirnem centru pa hiter vnos podatkov v bazo za statistične namene analize stanja na terenu. Inovativnost aplikacije je tudi v tem, da je zasnovana kot samostojna aplikacije, ki podpira proces popisovanja brez uporabe interneta, katerega delovanje bo v primeru močnega potresa v nekaterih predelih predvidoma močno okrnjeno.

### 3. SILE, SREDSTVA IN VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA

#### 3.1. Pregled organov in organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz občinske pristojnosti

##### **Občinski organi:**

- Župan
- Občinska uprava
- Skrbnik načrta

P – 02 Podatki o zaposlenih na občini

##### **Organi civilne zaščite občine:**

- Poveljnik CZ občine
- Namestnik poveljnika CZ občine
- Štab Civilne zaščite občine

P-01 Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite

##### **Enote in službe Civilne zaščite občine**

- Ekipa za prevoze
- Ekipa za oskrbo
- Vodstvo službe za podporo
- Ekipa za administrativno podporo ter druge potrebe štaba cz občine Žirovnica
- Ekipa za zveze
- Ekipa za informacijsko in komunikacijsko podporo
- Ekipa za psihološko pomoč
- Ekipa za prvo pomoč
- Ekipa za tehnično reševanje (organizirana pri pgd zabreznica in pgd smokuč)

P-03 Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč

P-04 Podatki o organih, službah in enotah CZ

##### **Javne službe za zaščito, reševanje in pomoč v občini**

- Zdravstveni dom Jesenice – zdravstvena pomoč
- Zdravstvena postaja, Selo pri Žirovnici – zdravstvena pomoč
- Center za socialno delo Gorenjska, Enota Jesenice - pomoč ogroženim in prizadetim prebivalcem,
- Rdeči križ Slovenije, Območno združenje Jesenice - pomoč ogroženim in prizadetim prebivalcem,
- GG Bled d.o.o. – vzdrževanje gozdnih cest v občini
- DARS d.d. – vzdrževanje avtocest
- Gorenjska gradbena družba d.d. . – vzdrževanje državnih cest v občini
- JEKO d.o.o. – naloge tehničnega reševanja, vzdrževanje in sanacijo občinskih in javnih cest, oskrbo s pitno vodo, vzdrževanje in sanacijo kanalizacijskem sistema, odvoz komunalnih odpadkov in pokopališke dejavnosti
- Geoplin d.o.o. – oskrba z zemeljskim plinom

- Enos d.d. – oskrba z zemeljskim plinom
- Elektro Gorenjska, d.d. – oskrba z električno energijo
- Elektromontaža in instalacije Čarni, Janez Čarni s.p.- vzdrževanje javne razsvetljave
- Telekom Slovenije, d.d. – vzdrževanje telekomunikacijskega omrežja
- Osnovna šola Žirovnica – oskrba s prehrano in nastanitev
- Arriva Alpetour d.o.o. – prevozi oseb

P-07 Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za zaščito, reševanje in pomoč

P – 27 Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj

P – 28 Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic

P – 74 Seznam dežurnih služb in distributerjev za plin in plinovodna omrežja

P – 75 Seznam dežurnih služb, upravljavcev elektro distribucijskega omrežja, elektrarn in hidroelektrarn

***Gasilske enote, ki opravljajo javno gasilsko službo:***

- Prostovoljno gasilsko društvo Smokuč
- Prostovoljno gasilsko društvo Zabreznica
- GARS Jesenice

P-11 Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov

***Občinski pogodbeni izvajalci:-***

- Gostilna Trebušnik, Noč Tatjana s.p.
- Eko reciklaža, gostinstvo in turizem, d.o.o.
- Marija Jakelj s.p.

P-10 Pregled gradbenih organizacij

P-22 Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano

***Gorsko reševalna služba:***

- Društvo gorske reševalne službe Radovljica
  - gorski reševalec
  - gorski reševalec pripravnik
  - gorski reševalec inštruktor
  - gorski reševalec inštruktor letalskega reševanja
  - gorski reševalec letalec
  - gorski reševalec inštruktor
  - gorski reševalec letalec zdravnik
  - gorski reševalec zdravnik
  - gorski reševalec vodnik reševalnega psa

***Reševanje iz jam:***

- Jamarska reševalna služba RS

***Enote in službe društev in drugih nevladnih organizacij***

- ZSKSS Skavtski Steg Pod svobodnim soncem Breznica
- Društvo za podvodne dejavnosti Bled
- Radio klub Lesce
- Radio Triglav Jesenice
- Konjeniški klub Stol
- Kinološko društvo Lesce – Radovljica
- Župnijska Karitas Breznica

P-25 Pregled človekoljubnih organizacij

P – 24 Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju

V primeru potresa intenzitete VIII EMS ali višje stopnje ocenjujemo, da razpoložljive sile in sredstva za ZRP ne bodo zadostovala za odpravljanje posledic. Manjkajoče sile in sredstva bi bilo potrebno pridobiti z zunanjo pomočjo iz Gorenjske regije, angažiranjem Slovenske vojske in pomočjo iz tujine.

### 3.2. Komisija za ocenjevanje škode

V primeru potresa intenzitete VI EMS ali višje stopnje je potrebno takoj pristopiti k ocenjevanju poškodovanih objektov in ocenjevanju povzročene škode:

- Uporabnost poškodovanih objektov ocenjuje komisija za popis ter oceno poškodovanosti objektov ob naravnih in drugih nesrečah, ki je organizirana na ravni države.
- Ocenjevanje škode po naravni ali drugi nesreči, ki se po možnosti izvaja istočasno s popisom ter oceno poškodovanosti objektov po potresu, izvaja Občinska komisija za ocenjevanje škode po naravnih ali drugih nesrečah Občine Žirovnica, ki oceni povzročeno škodo (nastalo ekonomsko, finančno izgubo po nesreči). To komisijo imenuje Župan Občine Žirovnica s sklepom.

Na območju Občine Žirovnica (celotno nastalo) škodo oceni občinska komisija za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah, potrdi pa jo regijska komisija za ocenjevanje škode po naravnih ali drugih nesrečah.

Občina Žirovnica na Izpostavo URSZR Kranj poda predhodno oceno škode. Izpostava URSZR Kranj pa zbir za celotno regijo pošlje na URSZR, na podlagi tega URSZR izda sklep o ocenjevanju škode ki je le podlaga, da se ocenjevanju škode lahko uradno prične.

P – 33 Seznam članov komisije za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah

### 3.3. Materialno – tehnična sredstva za izvajanje načrta

Za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči v primeru potresa se uporabijo obstoječa sredstva, ki jih občina zagotavlja na podlagi predpisanih meril za organiziranje, opremljanje in usposabljanje sil za zaščito, reševanje in pomoč. O pripravljenosti in aktiviranju opreme in sredstev CZ odloča Poveljnik CZ Občine Žirovnica, opreme in sredstev JGS pa Poveljniki PGD.

Materialno - tehnična sredstva se načrtujejo za:

- zaščitno in reševalno opremo ter orodje (sredstva za osebno in skupinsko zaščito, oprema, vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševalne enote, službe in reševalci),
- materialna sredstva za ZRP iz državnih rezerv.
- sredstva pomoči (živila, pitna voda, zdravila, in drugi predmeti in sredstva, ki so namenjena brezplačni razdelitvi ogroženim prebivalcem).

V kolikor Občina Žirovnica ne razpolaga z zadostnimi viri materialno-tehničnih sredstev, lahko Poveljnik CZ Občine Žirovnica ali Župan zaprosita za pomoč sosednje manj prizadete občine ali Štab CZ za Gorenjsko.

P-06 Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za ZRP

P-13 Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb

P-14 Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode

### **3.4. Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta**

Finančna sredstva so s proračunom Občine Žirovnica načrtovana za vse izvajalce nalog ZRP za izvajanje aktivnosti, kot so redna dejavnost, usposabljanja, opremljanje, vaje, nadomestila plač, stroški udeležbe idr. Sem sodi tudi pokritje najnujnejših začetnih stroškov operativnega delovanja enot in služb Civilne zaščite, pogodbenih izvajalcev in drugih operativnih sestavov ZRP, ki so nepredvidoma nastali, sem sodijo tudi začetne aktivnosti, ki jih ni bilo mogoče drugače speljati ali pa je v pogodbah o izvajanju nalog ZRP in v pogodbi o medsebojnem sodelovanju in pomoči tako navedeno.

Finančna sredstva za izvajanje načrta se načrtujejo za:

- nabavo in obnavljanje potrebnih materialnih tehničnih sredstev,
- stroške usposabljanj sil za izvajanje načrta,
- stroške operativnega delovanja sil za izvajanje načrta (povračilo stroškov za aktivirane pripadnike CZ in druge sile za ZRP),
- materialne stroške (prevozne stroške in storitve, gorivo, mazivo idr.).

Posebni stroški delovanja sestavov ZRP ob velikih in katastrofalnih nesrečah ter njihove uničene in poškodovane opreme se pokrivajo iz sredstev rezerv proračuna Občine Žirovnica in Republike Slovenije oziroma iz posebnih sredstev za delovanje sestavov ZRP ob posamezni nesreči, ki jih zagotavlja Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Stroškovniki, računi ter druga dokazila in zahtevki se v najkrajšem možnem času dostavijo štabu Civilne zaščite Občine Žirovnica v verifikacijo, ki jih nato dostavi Komisiji Občine Žirovnica za ugotavljanje posledic naravnih in drugih nesreč.

D-01 Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta
---

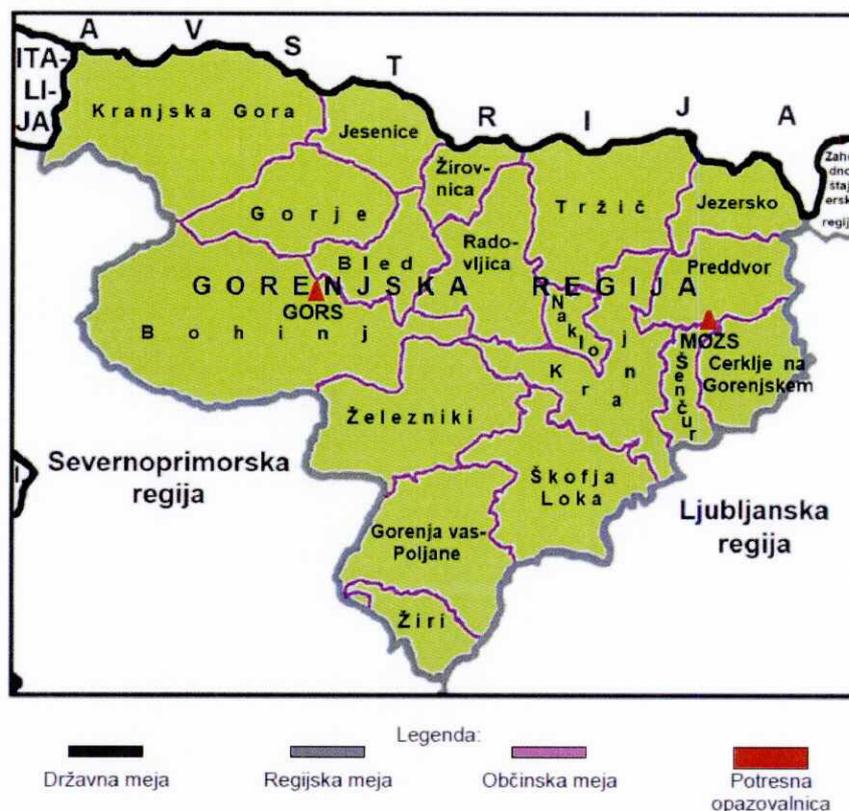
## 4. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

### 4.1. Opazovanje potresne aktivnosti

Opazovanje potresne aktivnosti ni v občinski pristojnosti, to na območju RS izvaja Agencija RS za okolje (ARSO), Urad za seizmologijo in geologijo s stalnim spremljanjem in proučevanjem potresne aktivnosti.

Ob potresu intenzitete VI EMS ali višje stopnje vzpostavi ARSO, Urad za seizmologijo in geologijo lokalno mrežo prenosnih terenskih opazovalnic za spremljanje potresnih sunkov.

V občini ni potresnih opazovalnic. V skladu z načelom preventive pa je vsakdo dolžan spremljati razmere in o dogodku obvestiti ReCO Kranj.



Slika 4: Potresne opazovalnice v Gorenjski regiji

### 4.2. Obveščanje o potresu

#### Obveščanje pristojnih organov Občine Žirovnica

ReCO Kranj ob potresu VI EMS ali višje stopnje obvesti prvo dosegljivo odgovorno osebo v občini v skladu z seznamom vodilnih oseb, ki jih ReCO Kranj obvešča o izrednih dogodkih. Obveščena oseba pa nato obvešča ustrezne organe v občini.

Prvo obvestilo o potresu, ki ga Regijski center za obveščanje Kranj posreduje občini, vsebuje podatke o:

- času nastanka potresa,
- epicentru potresa,
- magnitudi potresa po Rihterjevi potresni lestvici,
- preliminarno ocenjeni intenziteti potresa po EMS potresni lestvici,
- domnevnem območju, ki ga je potres prizadel,
- odzivu prebivalcev.

Poveljnik CZ Občine Žirovnica, njegov namestnik ali Župan po potrebi nato skliče štab Civilne zaščite Občine Žirovnica, bodisi telefonsko ali osebno ( kurirske službe). Obveščanje drugih izvajalcev nalog ZRP (PGD),

ReCO Kranj izvaja po naročilih iz štaba CZ Občine Žirovnica, ki vodi oziroma koordinira potek in izvajanje aktivnosti ZRP.

Za sprotno obveščanje in informiranje izvajalcev nalog ZRP je odgovoren Župan. Operativno pa to nalogo prevzame Poveljnik civilne zaščite občine. Obveščanje poteka na več nivojih. Eden je preko ReCO Kranj, drugi je neposredno med Poveljnikom CZ Občine Žirovnica in vodji intervencij. Pri tem uporabljamo sistem zvez, ki je zanesljiv in v danem trenutku najučinkovitejši. V prvi vrsti je to sistem zvez ZARE.

Poveljnik in člani štaba Civilne zaščite Občine Žirovnica v primeru močnejšega ali rušilnega potresa ne čakajo na poziv, ampak se takoj javijo na mobilizacijskih zbirališčih svojih organov, enot in služb za zaščito reševanje in pomoč.

Člani štaba CZ Občine Žirovnica, Poveljniki in člani gasilskih društev in drugi pripadniki sil za ZRP si takoj po potresnem sunku ogledajo stanje na terenu in takoj, ko je to mogoče na posebnem obrazcu poročajo na ReCO Kranj o prvih posledicah potresa, o njegovem obsegu, številu poškodovanih in mrtvih ljudi in živali, porušenih objektih, poškodovani infrastrukturi ter o verižnih nesrečah, ki so nastale kot posledica potresa. Redno poročajo tudi o angažiranih silah in sredstvih za odpravo posledic potresa ali verižnih nesreč.

Na ReCO Kranj občina sporoči tudi potrebe po silah in sredstvih, katere nimajo na razpolago v zadostnem obsegu.

Za sprotno obveščanje občine, služb in drugih izvajalcev nalog ZRP, o stanju in razmerah na prizadetem območju, sprejetih ukrepih in poteku ZRP, ter odpravljanju posledic potresa skrbi Izpostava URSZR Kranj preko ReCO Kranj, s tem da:

- pripravlja in izdaja informativni bilten (redni),
- pripravlja občasne širše pisne informacije (izredni).

Občina pripravlja in objavlja informacije za obveščanje javnosti preko lokalnih medijev kamor pošlje pisno informacijo.

#### **Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju**

Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju se izvaja preko sredstev javnega obveščanja. Občina ob potresu objavi posebno telefonsko številko (**04/5809100**), na kateri lahko državljani dobijo vse informacije o potresu, napotke kako naj ravnajo in sami sporočajo posledice nesreče.

Za obveščanje prebivalcev se lahko uporabi tudi sirene sistema javnega alarmiranja (SIJA). Trenutno je govor v živo možen le iz ReCO Kranj, kamor lahko občina pošlje napotke za občane ali ob preobremenitvi v ReCO Kranj pošljejo svojega predstavnika, ki preko SIJA – govor v živo, izvedejo obveščanje svojih občanov.

Ob potresu intenzitete VIII EMS ali višje stopnje občinska uprava na zahtevo Župana organizira informacijski center, v katerem se združuje dejavnost socialnih služb, humanitarnih organizacij, poizvedovalne službe RKS, službe za ZRP, policija ter drugih služb javnega pomena.

Informacijski center ima svoj sedež na lokaciji Občine Žirovnica, Breznica 3, Žirovnica. Center po potrebi deluje neprekinjeno, vodi pa ga občinska uprava. Za posredovanje informacij in obveščanje prebivalcev sta odgovorna Župan in Poveljnik CZ Občine Žirovnica.

Prek občinskega informacijskega centra prebivalci dobijo informacije o:

- posledicah potresa (materialni škodi, poškodovanih, pogrešanih, evakuiranih, mrtvih, porušenih/delno porušenih objektih),
- vplivu potresa na prebivalce in okolje,
- pomoči, ki jo lahko pričakujejo,
- ukrepah za omilitev posledic potresa,
- izvajanju osebne in vzajemne zaščite,
- sodelovanju pri izvajanju zaščitnih ukrepov in nalog ZRP,
- o oceni poškodovanosti objektov in primernosti za bivanje.

Občinski organi in službe, ki vodijo in izvajajo zaščito, reševanje in pomoč (Župan in Poveljnik CZ Občine Žirovnica) vzpostavijo čim bolj neposreden stik in redno komuniciranje s prebivalci, da bi dosegli ustrezno zaupanje in odzivanje na njihove odločitve.

Poveljnik CZ Občine Žirovnica skrbi, da se prebivalcem razdelijo napotki za ravnanje po potresu. Pripravljena obvestila in napotke prebivalcem razdelijo člani štaba CZ .

P – 15 Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči

#### **4.3. Obveščanje splošne javnosti**

Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v medijih, ki so po 25. členu Zakona o medijih (Ur. list RS, št. 110/06-UPB1, 36/08-ZPOmK-1, 90/10 odl. US: U I-95/09-14, Up-419/09-15, 87/11-ZAvMS, 47/12, 47/15-ZZSDT, 22/16, 39/16 in 45/19-odl. US) in Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. list RS, št. 51/06-UPB1, 97/10 in 21/18-ZNOrg) dolžna na zahtevo državnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države. V takih primerih se sporočilo najprej pošlje za takojšnjo objavo naslednjim medijem:

- Slovenski tiskovni agenciji,
- Radia Slovenija – I. In II. Program,
- Televiziji Sloveniji – I. In II. Program.

Lokalnim sredstvom obveščanja:

- Radio Triglav,
- spletna stran občine,
- dnevni časopisi,
- mobilne razglasne postaje v vozilih ZRP,
- obvestila, podana na krajevno običajen način.

Za posredovanje informacij in obveščanje prebivalcev sta odgovorna Župan in Poveljnik CZ Občine Žirovnica.

Za obveščanje javnosti o izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči iz občinske pristojnosti je odgovoren Župan in Poveljnik CZ Občine Žirovnica, v skladu s svojimi pristojnostmi.

P-18 Seznam medijev, ki bodo posredovala obvestila o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov

P – 64 Telefonska številka, na kateri lahko občani dobijo informacije o nesreči

D – 5 Priporočilo o organiziranju in delovanju informacijskega centra

D-7 Navodilo prebivalcem za ravnanje ob potresu

#### **4.4. Alarmiranje**

Ob potresu na naseljenem območju, ko so zaradi rušenj oziroma zaradi nastanka verižne nesreče ogrožena življenja ljudi, oziroma je potrebno začeti z izvajanjem določenih zaščitnih ukrepov, prebivalstvo opozorimo na bližajočo se nevarnost s sireni z alarmnim znakom za preplah.

Občina Žirovnica ima svoj alarmni sistem katerega proženje je daljinsko - dve sireni se prožita direktno iz ReCO Kranj. Sireni sta montirani na gasilska domova v Smokuču in Zabreznici.

Alarmiranje javnosti izvede ReCO Kranj na zahtevo:

- Župana oziroma druge odgovorne osebe v občini, Poveljnika CZ občine ali namestnika, vodje intervencije.

Če ReCO Kranj ne more prožiti siren zaradi prekinitve zvez oziroma drugega vzroka, to na ukaz Poveljnika CZ Občine Žirovnica izvedejo prostovoljna gasilska društva na območju Občine Žirovnica.

Uporabo znakov za alarmiranje lahko ukažejo:

- Vodja intervencije,
- Poveljnik CZ,
- Župan,
- Uprava RS za zaščito in reševanje, Izpostava Kranj.

Pristojni svoj ukaz prenesejo ReCO Kranj. V ukazu določijo :

- kateri znak za alarmiranje naj uporabi,
- razlog za uporabo znaka za alarmiranje,
- navodilo za ravnanje prebivalcev.

Izjemoma, če razmere tako narekujejo, Poveljnik CZ Občine Žirovnica ali vodja sam izvede alarmiranje (s sirenami javnega alarmiranja), o čemer obvestijo ReCO Kranj. ReCO Kranj v takem primeru postopa kot po prejemu zahteve za alarmiranje.

Po prenehanju nevarnosti je tisti, ki je izdal zahtevo za uporabo znaka za alarmiranje, dolžan ReCO Kranj:

- izdati zahtevo za uporabo znaka "prenehanje nevarnosti",
- izdelati navodilo za nadaljnje ravnanje prebivalcev.

ReCO Kranj posreduje navodilo v objavo javnim medijem po svojem načrtu. Preko radija, televizije ali na drug predviden način obvesti prebivalce na ogroženem območju o nevarnostih ter jim posreduje napotke za osebno in vzajemno zaščito.

Če se javnost obvešča o nevarnostih, nesrečah, posledicah in ukrepih, je tisti, ki daje informacijo dolžan opozoriti medije, da posredujejo samo avtentično informacijo – tudi brez komentarja.

Po proženju siren se za obveščanje prebivalcev lahko uporabi tudi sirene sistema javnega alarmiranja (SIJA). Trenutno je govor v živo možen le iz ReCO Kranj, kamor lahko občine pošljejo napotke za občane ali ob preobremenitvi v ReCO Kranj pošljejo svojega predstavnika, ki preko SIJA – govor v živo, izvedejo obveščanje svojih občanov.

#### **4.5. Uporaba načrta**

Občinski delni načrt ZiR ob potresu za Občino Žirovnica se aktivira, ko pride do potresa intenzitete VI ali VII EMS, oziroma potresa intenzitete VIII EMS ali višje stopnje.

Na podlagi ocene nesreče in posledic se Poveljnik CZ Občine Žirovnica odloči o aktiviranju Občinskega delnega načrta ZiR ob potresu za Občino Žirovnica delno ali v celoti.

Odločitev o aktiviranju Občinskega delnega načrta ZiR ob potresu za Občino Žirovnica sprejme s sklepom Poveljnik CZ Občine Žirovnica oziroma njegov namestnik.

Sklep o preklicu izvajanja posameznih zaščitnih ukrepov in nalog ZRP sprejme Poveljnik CZ Občine Žirovnica oziroma njegov namestnik ali vodja intervencije, ki je ukrepe sprejel.

D - 14 Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP

D- 19 Vzorec sklepa o aktiviranju načrta zaščite in reševanja

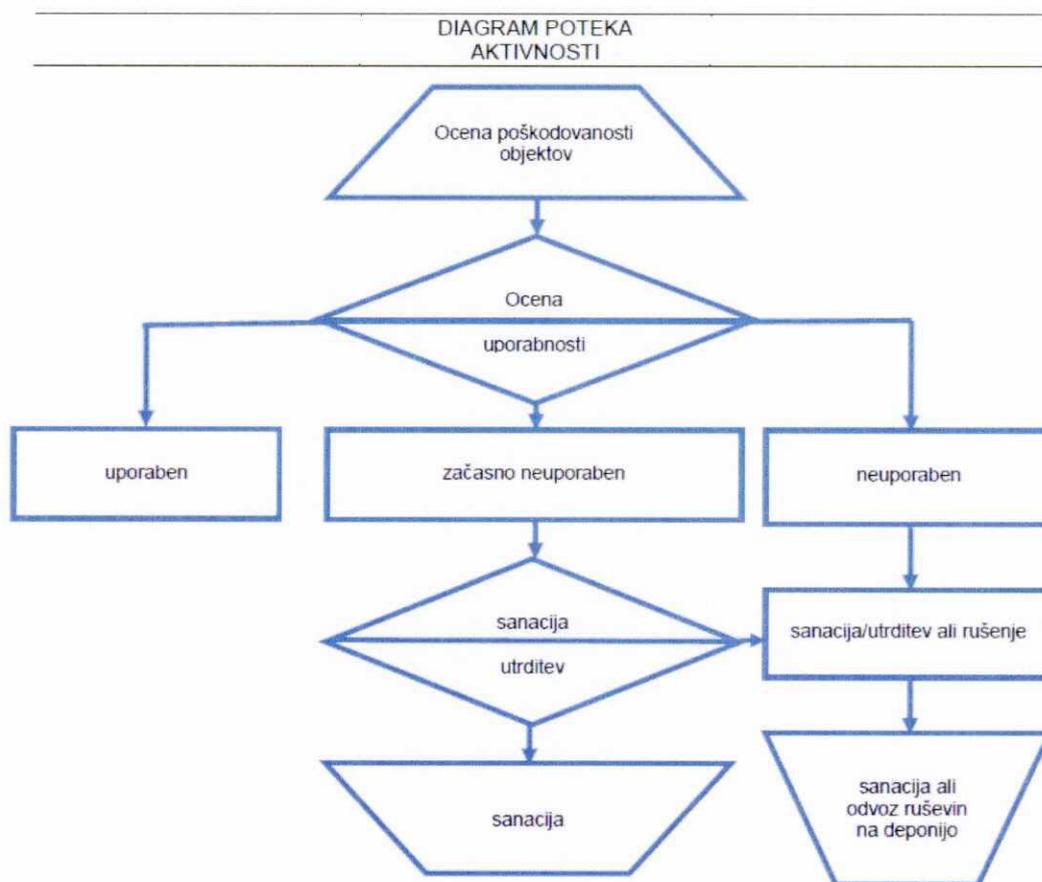
D – 20 Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP

## 5. UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

Zaščitni ukrepi ter naloge ZRP ob potresu obsegajo vse tiste ukrepe in dejavnosti, ki so potrebni za odpravljanje posledic nesreče, da se zagotovijo osnovni pogoji za življenje ter zagotovijo pogoji za trajno obnovo prizadetega območja. Dejavnosti za zagotovitev osnovnih življenjskih pogojev obsegajo zlasti oskrbo s pitno vodo, hrano, zdravili, električno energijo, ureditev nujnih prometnih povezav, komunalnih storitev, oskrbo živali in nujno zavarovanje kulturne dediščine. Izvajanje zaščitnih ukrepov je v pristojnosti Občine Žirovnica. V kolikor občina s svojimi silami in sredstvi ne zmore izvesti zaščitnih ukrepov zaprosi za pomoč regijo.

### 5.1. Zaščitni ukrepi

#### 5.1.1. Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi (ocena poškodovanosti objektov)



Takoj po potresu se na območjih, ki jih je prizadel potres, organizira pregled poškodovanosti objektov s pomočjo članov komisije za popis ter oceno poškodovanosti objektov ob naravnih in drugih nesrečah.

Ugotoviti je potrebno:

- koliko je poškodovanih zgradb, ki jih je možno sanirati z enostavnimi ukrepi ali ojačati,
- koliko zgradb je poškodovanih do te mere, da bivanje v njih ni več varno,
- koliko prebivalcem je potrebno zagotoviti začasno namestitev.

Za učinkovito delovanje takoj po potresu sta posebnega pomena poznavanje potresne odpornosti in ranljivosti ter ugotavljanje poškodovanosti in uporabnosti tistih objektov, v katerih se načrtujejo dejavnosti CZ (Občina Žirovnica, gasilski dom Smokuč, gasilski dom Zabreznica), reševalne in zdravstvene dejavnosti (Zdravstvena postaja Selo pri Žirovnici z lekarno), ter vseh tistih rezervnih objektov, v katerih bi te dejavnosti lahko potekale zaradi povečanja potreb (Osnovna šola Žirovnica, dvorana TVD Partizan, Vrtec, Knjižnica Matije Čopa).

Prav tako je treba ugotoviti stanje komunalne infrastrukture (JEKO d.o.o.) in takoj začeti popravilo električnih napeljav in transformatorjev (Elektro Gorenjska, d.d.), telefonskega omrežja (Telekom Slovenije, d.d.),

vodovodov in plinovodov (Geoplin d.o.o., Enos d.d.) pa tudi energetskih objektov, ki so zaradi potresa nehali delovati. Ugotoviti je treba stanje prometnic ter očistiti ruševine z ulic, podpreti ali popraviti poškodovane mostove in urediti obvoze.

Zaradi učinkovitega ukrepanja po potresu je treba čim prej pripraviti oceno poškodovanosti in uporabnosti objektov. Na podlagi teh ocen se pridobijo podatki o potrebni količini šotorov, prikolic in montažnih hiš za začasno nastanitev prebivalstva.

Na podlagi ugotovitev je treba čim prej narediti načrt:

- nujnih rušenj in odstranitve zgradb ali delov zgradb, ki grozijo s porušitvijo in odstranitev razrahljanih ruševin,
- določitve in ureditve lokacij za postavitev začasnih prebivališč,
- odvoza ruševin,
- zmanjšanja ali odstranitve težkih obtežb,
- odranja in podpiranja,
- vodoravnega opiranja,
- vgrajevanja vezi, podpornih zidov, polnilnih elementov, pa tudi zunanjih podpornih elementov.

Ugotavljanje poškodovanosti in uporabnosti objektov zahteva usklajeno delovanje večjega števila strokovno usposobljenih ekip, ki jih sestavljajo gradbeni inženirji in tehniki ali arhitekti ter lokalni vodniki, ki poznajo razmere na terenu.

Takoj po močnejšem potresu bi Poveljnik CZ Občine Žirovnica organiziral preverjanje stanja na terenu. Prvo hitro in grobo oceno stanja-predvsem z vidika ogroženosti prebivalstva-bi opravili že občinski predstavniki, to so člani Štaba CZ Občine Žirovnica in člani občinske komisije za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah. Za sistematično in uradno ugotavljanje poškodovanosti objektov pa bi se vključile komisije za popis in oceno poškodovanosti objektov ob naravnih in drugih nesrečah. Komisijo mora sestavljati zadostno število strokovno usposobljenih ekip, ki jih sestavljajo gradbeni inženirji in tehniki ali arhitekti ter lokalni vodniki, ki poznajo razmere na terenu.

V kolikor število ocenjevalcev ne zadostuje, se prošnja za dodatne ocenjevalce posreduje na URSZR, ki jih zagotovi iz nabora državnih komisij za popis ter oceno poškodovanost objektov ob naravnih in drugih nesrečah ali iz sosednjih regij.

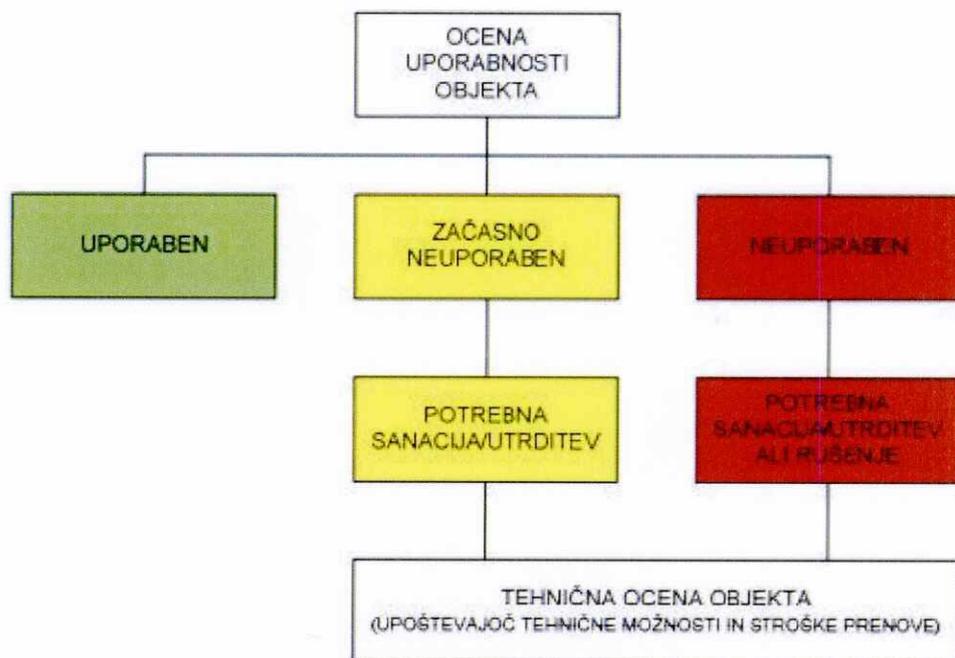
Prva ocena poškodovanosti in uporabnosti objektov naj bi bila izdelana že v nekaj dneh po potresu, odvisno od obsega posledic. Njen namen je, kot rečeno, zagotoviti kar najhitrejšo oceno potrebne pomoči ter opozoriti prebivalce na nevarnosti, ki jih predstavljajo poškodovane zgradbe.

Zgradbe se na podlagi pregleda, ki ga opravijo omenjene strokovne ekipe, razvrstijo na:

- **Uporabne:** objekt je, razen na območjih, ki so zaradi lokalnih nevarnosti posebej označena kot nevarna, **varen za uporabo.**
- **Začasno neuporabne:** objekt, ki ga je potres tako poškodoval, da bi ga utegnil močnejši naknadni popotresni sunek uničiti. Stavbe ni dovoljeno uporabljati, dokler se s tako imenovano tehnično oceno ne izdelata dokončne ocene stanja. **Vstop je dovoljen le na lastno odgovornost in samo za časovno omejeno obdobje.**
- **Neuporabne:** objekt je zelo hudo poškodovan, obstaja nevarnost delne ali popolne porušitve. Takoj je treba zagotoviti varnostne ukrepe. **Vstop brez posebnega pooblastila je strogo prepovedan.** Oznaka ne pomeni obveznega rušenja.

Pri tem imajo prednost zgradbe, katerih delovanje je pomembno za zaščito, reševanje in pomoč. To so predvsem zdravstveni domovi, gasilski domovi, komunikacijski centri, policijske postaje idr. Poseben pristop zahtevajo tudi t.i. inženirski objekti, kot so premostitveni objekti na komunikacijah, energetski objekti, infrastrukturni objekti, nekateri industrijski objekti in drugo.

Pristop k izdelavi ocene uporabnosti stavbe temelji na vnaprej pripravljenem in delno predizpolnjenem vprašalniku. Vsi pristopi temeljijo na vizualnem pregledu, poškodovanost in uporabnost stavb pa se ocenjujeta komisijsko, uporablja se enofazni pristop k ocenjevanju uporabnosti stavb po potresu.



Slika 5: Enofazni pristop k ocenjevanju uporabnosti stavb po potresu

Pri popisu poškodovanosti objektov po potresu si lahko pomagamo z UDAT-Orodjem za pripravo popisa poškodovanosti objektov v primeru potresa.

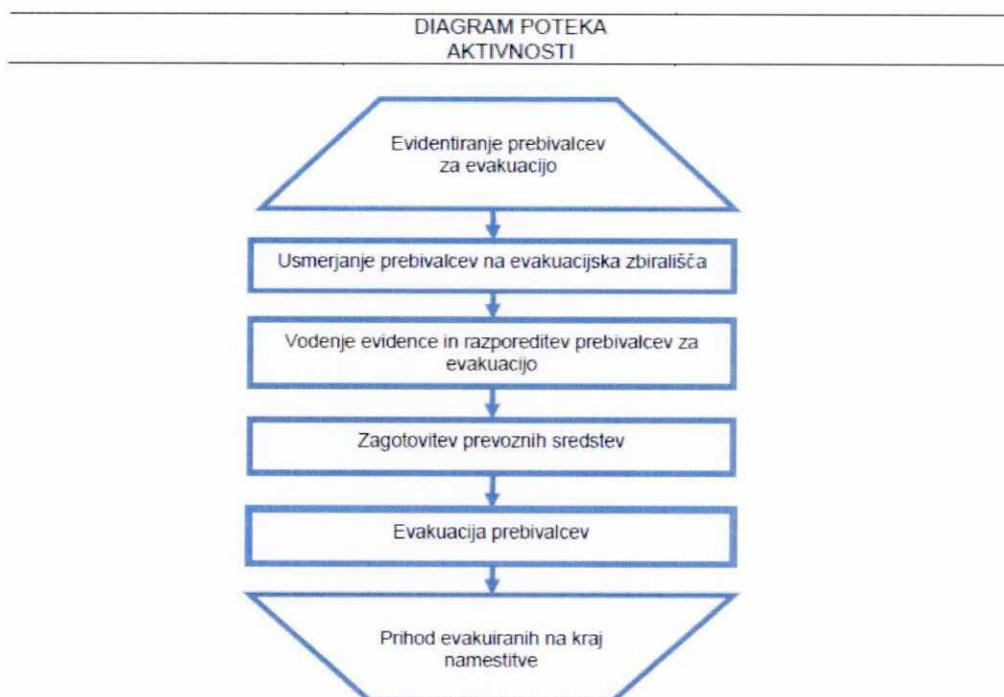
V procesu obnove je treba za vse začasno neuporabne in neuporabne objekte izdelati tako imenovano tehnično oceno objekta, v kateri je treba ovrednotiti tehnične možnosti za sanacijo oziroma utrditev in stroške prenove ali rušenja.

Med urbanistične, gradbene in druge tehnične ukrepe sodijo:

- določitev in ureditev lokacij za postavitev zasilnih prebivališč,
- določitev in ureditev lokacij odlagališč za začasno odlaganje ruševin in drugih materialov,
- zagotovitev površin za pokop večjega števila umrlih ljudi in poginulih živali,
- določitev odlagališč posebnih odpadkov,
- določitev in ureditev lokacij oziroma objektov za zbiranje in začasno skladiščenje nevarnih snovi iz gospodinjstev, industrijske in drugih dejavnosti ter
- vzpostavitev komunikacij in določitev obhodnih poti.

P-33 Seznam članov komisije za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah

### 5.1.2. Evakuacija



Evakuacija je organiziran umik prebivalcev z ogroženega na varnejše območje in sicer se izvaja, če ni mogoče z drugimi ukrepi zagotoviti njihove varnosti. Poleg ljudi lahko evakuacija zajame tudi nujno preselitev živine in drugih domačih živali, kulturno dediščino ter dobrin, ki so nujne za življenje.

#### **Evidentiranje prebivalcev za evakuacijo**

Zbiranje podatkov o občanih, ki so ostali brez bivališča ter urejanje sprejemanja in začasnega bivališča izvajajo Poveljnik CZ Občine Žirovnica, Štab CZ občine in PGD. Zaradi vodenja evidence pripadniki službe za podpro popisujejo evakuirance na zbirališču, ki ga določi občina.

Evakuirance, ki se evakuirajo sami in neorganizirano, zaradi pomanjkanja pripadnikov sil za zaščito, reševanje in pomoč ni mogoče popisati. Preko medijev se jih pozove, da sporočijo lokacijo svoje nastanitve Informacijskemu centru Občine Žirovnica.

#### **Usmerjanje prebivalcev na evakuacijska zbirališča**

Informacijski center evakuirane prebivalce napoti do najbližjega sprejemališča, tam pa jih sprejmejo humanitarne organizacije v sodelovanju s službo za podporo in socialne službe.

#### **Vodenje evidence in razporeditev prebivalcev za evakuacijo**

Vodenje evidence se izvaja tako, kot je zapisano v podpoglavju Evidentiranje prebivalcev za evakuacijo in v podpoglavju Prihod evakuiranih prebivalcev na kraj namestitve. Prebivalci se za evakuacijo razporedijo na zbirališču za evakuirance po navodilih pripadnika CZ Občine Žirovnica. Ob razporejanju prebivalcev je zelo važno, da družine ostanejo skupaj. Posebno skrb pa je potrebno posvečati nosečnicam, družinam z mladoletnimi otroci, materam samohranilkam, bolnim, invalidom in ostarelim.

#### **Zagotovitev prevoznih sredstev**

Evakuacijo praviloma izvedejo evakuirani z lastnimi prevoznimi sredstvi. Po potrebi se organizirajo za ta namen avtobusni prevozi (Arriva Alpetour d.o.o). Vozila za prevoz lahko v primerih hude neposredne nevarnosti zahteva vodja intervencije, v vseh drugih primerih pa Poveljnik CZ Občine Žirovnica.

Število potrebnih avtobusov ni možno načrtovati, ker bi bilo število evakuirancev s pomočjo avtobusov odvisno od poškodovanosti oziroma vozne sposobnosti avtomobilov prizadetih ljudi in prevoznosti cest zaradi ruševin ali njihove poškodovanosti.

Avtobusi bi se usmerjali na evakuacijska zbirališča glede na njihovo razpoložljivost, števila evakuirancev ter glede na stanje oziroma prevoznost cest.

### **Evakuacija prebivalcev**

Evakuacijo lahko odredi Župan Občine Žirovnica, izjemoma pa tudi Poveljnik CZ Občine Žirovnica in v skrajnih razmerah tudi vodja intervencije. Prebivalci se ob potresu praviloma ne evakuirajo z območja, ki ga je prizadel potres; če je le mogoče, se uredijo nastanitvene zmogljivosti na prizadetem območju, čim bližje njihovim domovom. Če vseh ni mogoče namestiti na lokacije v občini, se del prebivalcev evakuira v sosednje, neprizadete občine ali regije. Župan lahko izjemoma odredi, da morajo lastniki ali uporabniki stanovanjskih hiš začasno sprejeti v stanovanje evakuirane ter ogrožene osebe, če njihove nastanitve ni mogoče zagotoviti na drug način.

Z ogroženega območja se prednostno evakuirajo nosečnice, družine z mladoletnimi otroci, matere samohranilke, bolni, invalidi in ostareli.

Evakuacija lahko obsega tudi nujno preselitev živine in drugih domačih živali, kulturne dediščine ter dobrin, ki so nujne za življenje. Zato je potrebno poskrbeti tudi za nastanitvene zmogljivosti za živino (hleve oziroma druge ustrezne prostore) ter zagotoviti njihovo preskrbo, po možnosti čim bližje prvotni lokaciji.

Evakuacijo bi bilo potrebno izvajati na območju zajezitve akumulacijskega jezera v Završnici, v vasi Reber in nad vasjo Breznica. Ocenjujemo, da bi bilo število evakuiranih okoli 1000 občanov.

Za izvedbo evakuacije poskrbi ekipa za podporo za usklajevanje pa vodja službe za podporo ob pomoči štaba CZ občine, vaških svetov, humanitarnih organizacij (Župnijska Karitas Breznica, Rdeči križ Slovenije Območno združenje Jesenice, Center za socialno delo Gorenjska, Enota Jesenice, skavti ) in občanov v okviru sosedске pomoči. Slednji nudijo pomoč tudi pri morebitni evakuaciji živali.

### **Prihod evakuiranih prebivalcev na kraj namestitve**

Prihod evakuirancev v ustrezen bivalni objekt v Občini Žirovnica ali v drugi slovenski občini mora biti evidentirano, podatki z imeni in priimki prispelih evakuirancev pa sporočeni v ŠCZO Žirovnica.

Evidenco prispelih evakuirancev na območju Občine Žirovnica vodijo pripadniki Službe za podporo pri CZ Občine Žirovnica.

Evidenco prispelih evakuirancev na območju druge občine v Sloveniji vodijo pripadniki tamkajšnjih občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč.

P-5 Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč
---

P-20 Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
--

P-21 Pregled objektov, kjer je možna začasna namestitvev ogroženih prebivalcev, in njihove zmogljivosti ter lokacije, primerne za postavitvev zasilnih prebivališč v občini
---

### 5.1.3. Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev

Diagram poteka aktivnosti za sprejem in oskrbo ogroženih prebivalcev



Sprejem in oskrba ogroženih ter prizadetih prebivalcev obsegata:

- evidentiranje ogroženih prebivalcev,
- urejanje sprejemališč za evakuirane prebivalce,
- urejanje začasnih prebivališč (če je le mogoče prebivalce namestimo v zidane objekte oziroma v bivalnike, v nujnih primerih pa v šotore),
- nastanitev prebivalstva,
- oskrba z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami (pitno vodo, hrano, obleko, električno energijo, nujno zdravstveno oskrbo, psihološko pomočjo, obveščanjem in izobraževanjem šoloobveznih otrok) ter,
- zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči.

#### Priprava namestitvenih zmogljivosti

Za nastanitev evakuiranih prebivalcev z ogroženih območij poskrbi Občina Žirovnica.

Naloge na tem področju opravljajo službe civilne zaščite za podporo, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki razpolagajo z nastanitvenimi in prehrabnimi zmogljivostmi in so navedeni v prilogah P – 22, P-24, P-25, P29 in P-10 ter občani v okviru soseske pomoči.

Če je le mogoče, se uredijo nastanitvene zmogljivosti na prizadetem območju, čim bližje njihovim domovom. Če vseh ni mogoče namestiti na lokacije v občini, se del prebivalcev evakuira v sosednje, neprizadete občine ali regije. Župan lahko izjemoma odredi, da morajo lastniki ali uporabniki stanovanjskih hiš začasno sprejeti v stanovanje evakuirane ter ogrožene osebe, če njihove nastanitve ni mogoče zagotoviti na drug način. Potrebno je poskrbeti tudi za nastanitvene zmogljivosti za živino (hleve oziroma druge ustrezne prostore) ter zagotoviti njihovo preskrbo, po možnosti čim bližje prvotni lokaciji.

Že prvi dan po potresu se za prebivalce občine, katerih bivališča so po grobi laični oceni tako poškodovana (še pred oceno državne Komisije za popis ter oceno poškodovanosti objektov), da niso varna za bivanje pripravijo namestitvene zmogljivosti v športni dvorani Osnovne šole Žirovnica, če te niso poškodovane. Sicer pa v športnih dvoranah najbližjih manj prizadetih občin s prostimi kapacitetami v Sloveniji, ki jih potres ni prizadel. Namestitev prebivalcev iz Občine Žirovnica v športnih dvoranah drugih občin organizira Izpostava URSZR Kranj, ob aktiviranju pa Štab CZ za Gorenjsko.

Po priskrbi bivalnih kontejnerjev ali počitniških prikolic s strani države, se lahko evakuirani prebivalci vrnejo v bližino svojih bivališč.

### Organizacija oskrbe in oskrba z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami

Občina v sodelovanju z osnovno šolo in pogodbeniki evakuiranim prebivalcem zagotavlja oskrbo s hrano in pitno vodo. Humanitarne organizacije (Rdeči križ Slovenije Območno združenje Jesenice, Župnijski Karitas Breznica, skavti) in občani v okviru sosedske pomoči zagotavljajo oskrbo z obleko in drugimi življenjskimi potrebščinami.

Občina Žirovnica oziroma država krije stroške nastanitve in oskrbe ter izobraževanja evakuirancev v drugi občini, v obsegu kot bi jih krili, če do evakuacije nebi prišlo.

O poteku sprejema in oskrbe ogroženega prebivalstva poroča Poveljnik CZ občine, Poveljniku CZ za Gorenjsko. Štab CZ za Gorenjsko usklajuje in vodi evakuacijo, če občina ne more poskrbeti za vse ogrožene prebivalce.

P-21 Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitve zasilnih prebivališč

P-22 Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano

P-14 Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode

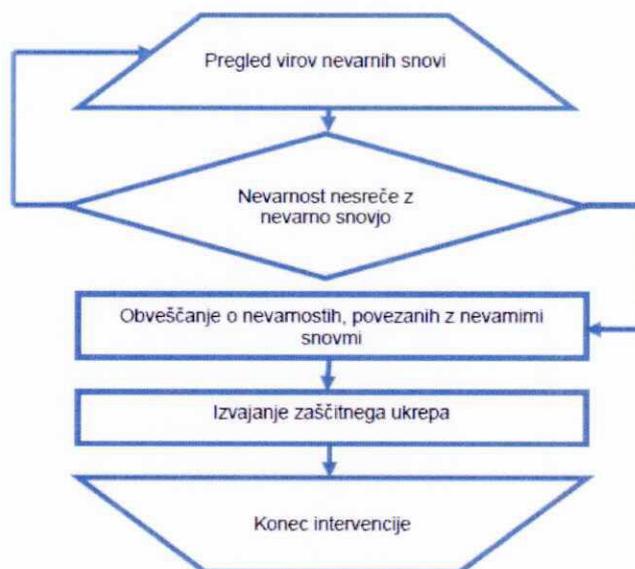
P-25 Pregled človekoljubnih organizacij

P-26 Pregled centrov za socialno delo

P-14 Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode

#### 5.1.4. Radiološka, kemijska in biološka zaščita

DIAGRAM POTEKA  
AKTIVNOSTI



Zaradi posledic potresa lahko pride do hudih poškodb na napravah in objektih, kjer se proizvajajo, uporabljajo, hranijo oziroma prevažajo nevarne snovi. Pride lahko do nenadzorovanega uhajanja teh snovi v okolje, zato je na prizadetem območju potrebno pooprstiti nadzor nad snovmi in ravnaje z njimi.

Potres lahko posredno povzroči tudi jedrsko in radiološko nesrečo. Radiološke nesreče se lahko zgodijo v sevalnih objektih (industrijski, raziskovalni in zdravstveni objekti z obsevalnimi napravami ali z radioaktivnimi snovmi in odlagališča z rudarsko ali hidrometalurško jalovino).

Radiološka, kemijska in biološka zaščita obsega:

- evidentiranje virov tveganja zaradi nevarnih snovi,
- izvidovanje nevarnih snovi v okolju (detekcija, identifikacija, preprostejše analize),
- ugotavljanje in označevanje kontaminiranih območij,
- ugotavljanje prenehanja radiološke in kemične nevarnosti,
- jemanje vzorcev za analize in preiskave,
- usmerjanje, usklajevanje in izvajanje zaščitnega ukrepanja,
- dekontaminacija ljudi in opreme,
- zbiranje in odstranjevanje nevarnih snovi.

Na območju Občine Žirovnica ni podjetij kjer se proizvajajo, uporabljajo, hranijo oziroma prevažajo nevarne snovi.

Pozornost je potrebno nameniti predvsem iztekanju nafte in naftnih derivatov v gospodinjstvih, zato morajo imetniki cistern poostri nadzor nad njihovim stanjem ter preprečiti iztekanje naftnih derivatov v kanalizacijo ali (in) podtalnico. Nadzor izvajajo prebivalci.

V zvezi s tem poveljnik CZ Občine Žirovnica izda posebno obvestilo za prebivalce.

Po potresu se glede na potrebe v Zbirnem centru na naslovu Žirovnica 66, 4274 Žirovnica organizira začasno zbiranje različnih kemikalij, ki se uporabljajo v kmetijstvu in po gospodinjstvih. Nato pa pooblaščen podjetje za odvoz in uničenje nevarnih snovi poskrbi za nadaljnje ukrepe.

V primeru širjenja nevarne snovi v okolje posreduje GARS Jesenice, ki prepreči nadaljnjo širjenje v okolje.

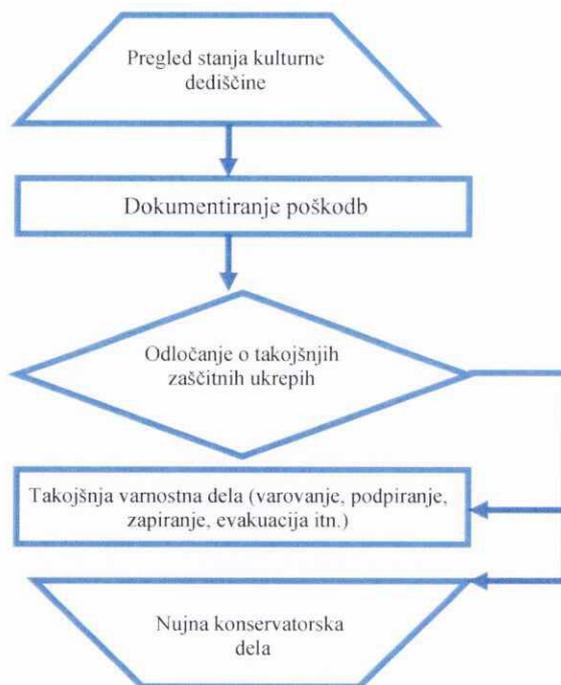
Po potrebi se v odkrivanje nevarnih snovi v okolju vključi tudi regijska enota – Oddelek za RKB izvidovanje. Enota izvaja detekcijo, identifikacijo, dozimetrijo, opravlja enostavnejše analize, jemlje vzorce na terenu ter ugotavlja in označuje mejo kontaminiranega območja. Za opravljanje zahtevnejših analiz in preiskav vključimo državno enoto ELME ali MEEL, ter sodelujemo s SV in njenimi zmogljivostmi.

Glede na dejstvo, da v Občini Žirovnica ni lokacije, kjer bi bila skladiščena večja količina nevarnih snovi bi ob potresu lahko prišlo do nesreče z nevarnim blagom pri železniškem ali cestnem transportu ter zaradi poškodovanosti plinovoda. Zaradi te verjetnosti Slovenske železnice in podjetje Geoplin d.o.o., Enos d.d izdelajo načrte zaščite in reševanja in v primeru potresa poostrijo nadzor oziroma pregledajo infrastrukturo.

P – 24 Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
--

**5.1.5. Zaščita kulturne dediščine**

Diagram poteka aktivnosti za zaščito kulturne dediščine



Zaščita kulturne dediščine obsega priprave in izvajanje ukrepov za zmanjšanje nevarnosti ter preprečevanje in zmanjšanje škodljivih vplivov potresa na kulturno dediščino.

Pri reševanju kulturne dediščine sodelujejo skrbniki oziroma upravljavci kulturne dediščine v Občini Žirovnica (delavci ZVKDS, OE Kranj, Zavod za turizem in kulturo Žirovnica, Župnijski urad Breznica in privatni lastniki) po potrebi sodelujejo tudi enote CZ in druge sile za zaščito, reševanje in pomoč, predvsem služba za podporo (v primeru evakuacije) in za tehnično reševanje usposobljeni gasilci prostovoljnih gasilskih društev Smokuč in Zabreznica (v primeru varovanja, podpiranja in podobnih tehnično gradbenih ukrepov).

Kulturni spomeniki, pomembni za kulturo in dediščino naroda, morajo biti identificirani z mednarodnim razpoznavnim znakom varstva kulturnih dobrin. Stavbno kulturno dediščino je treba čimprej zavarovati tudi pred vremenskimi vplivi, premično pa premestiti v ustrezne objekte, kjer se lahko izvedejo najnujnejša konzervatorska dela. Zaščita kulturne dediščine obsega priprave in izvajanje ukrepov za zmanjšanje nevarnosti ter preprečevanje in zmanjšanje škodljivih vplivov potresa na kulturno dediščino.

Ministrstvo, pristojno za kulturo, vodi register nepremične kulturne dediščine, ki je osrednja zbirka podatkov o tej dediščini na območju Republike Slovenije. Dostopen je na spletni strani <http://rkd.situla.org>. Register obsega tri medsebojno povezane dele, ki vsebujejo osnovne varstvene in predstavitvene podatke o premični, nepremični in živi dediščini. V register se vpisujejo vse enote nepremične kulturne dediščine, ne glede na zvrst (tip), obseg, lastništvo ali varstveni status enote. Register poleg opisnih podatkov za vsako enoto vsebuje tudi geolokacijske podatke. Podatki iz registra so javni. Nepremična kulturna dediščina, ki je razglašena za kulturni spomenik, se označuje z znakom Haaške konvencije.



Ocenjevanje škode stanja na kulturni dediščini in stavbah bo opravljal ZVKDS, OE Kranj, Tomšičeva 7, Kranj, ki razpolaga z registrom kulturne dediščine. Logistično pomoč pa bodo nudile enote CZ občine (služba za podporo, enota za tehnično reševanje).

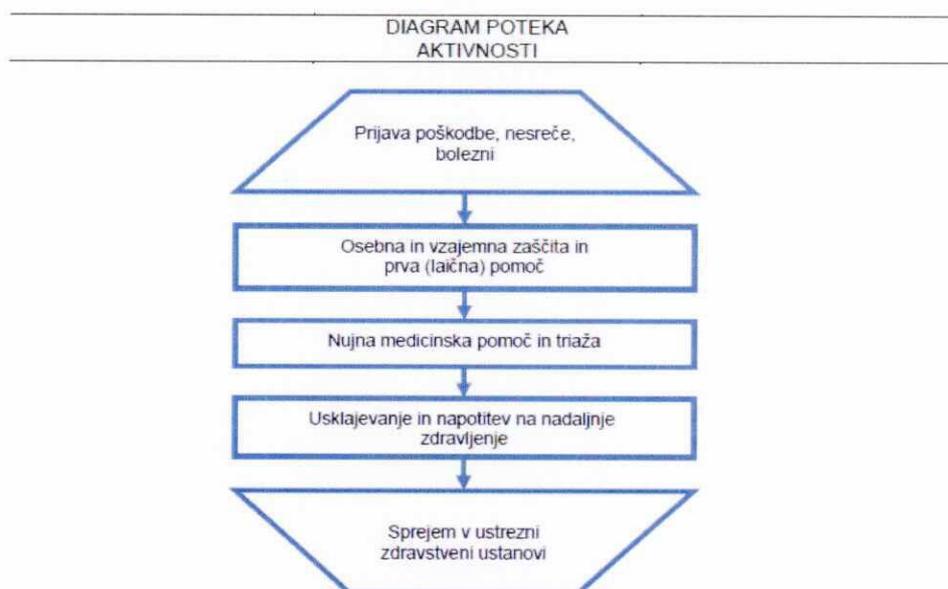
V skladu s prvim odstavkom 38. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08) mora lastnik varovati spomenik v sorazmerju s svojimi zmožnostmi.

Odločanje oziroma izvajanje takojšnjih zaščitnih ukrepov, takojšnjih varnostnih del in nujnih konservatorskih del je v pristojnosti Zavoda za varstvo kulturne dediščine, območne enote Kranj, ki mora v svojem načrtu opredeliti ukrepe in naloge za zaščito in reševanje predmetov in objektov kulturne dediščine. Pri izvajanju teh ukrepov in nalog Zavod za varstvo kulturne dediščine, območna enota Kranj, sodeluje z lastniki oziroma upravljavci kulturne dediščine.

P-31 Pregled kulturne dediščine

## 5.2. Naloge zaščite reševanja in pomoči

### 5.2.1. Prva pomoč in nujna medicinska pomoč



V okviru nujne medicinske pomoči ob potresu se izvajajo le najnujnejši ukrepi za ohranitev življenja in varovanja zdravja ljudi na prizadetem območju:

- nujna zdravstvena pomoč, ki jo daje medicinsko osebje na terenu ali v ustreznih zdravstvenih ustanovah,
- nujna specialistična zdravstvena pomoč, ki jo zagotavlja Splošna bolnišnica Jesenice,
- nujna (laična) pomoč, ki jo dajejo občinske ekipe prve pomoči Civilne zaščite,
- izvajanje higienskih in protiepidemičnih ukrepov, ki jih izvajajo različne službe pod nadzorstvom zdravstvenega inšpektorata in pristojnega zavodov za zdravstveno varstvo,
- izvajanje dekontaminacije poškodovanih in obolelih,
- oskrba z zdravili, sanitetnim materialom in opremo,
- identifikacijo mrtvih.

Vsakdo, ki osebi v življenjski ali zdravstveni nevarnosti ne more sam pomagati, mora prijaviti poškodbo, nesrečo ali bolezen na telefonsko številko 112. V primeru nedelovanja telefonskih ali drugih zvez pa na drug ustrezen način.

V Občini Žirovnica ni bolnišnice in je matična bolnišnica Splošna bolnišnica Jesenice, se pa v regiji nahajata še dve bolnišnici in sicer: Klinika Golnik in Psihiatrična bolnišnica Begunje.

Ob prijavi poškodb oziroma bolezni na terenu (obvestila posreduje poškodovanci ali oboleli sami, njihovi svojci in reševalci) se aktivira služba nujne medicinske pomoči pri Zdravstvenem domu Jesenice. V primeru, da gre za večje število poškodovanih in obolelih, pa se aktivira tudi ekipa civilne zaščite občine Žirovnica za prvo pomoč.

V primeru manjšega števila poškodovanih in obolelih, ko je aktivirana le služba nujne medicinske pomoči, obvestila o ljudeh, ki potrebujejo zdravniško pomoč sprejema ReCO Kranj. Kadar pa je poškodovanih oziroma obolelih večje število ljudi pa štab civilne zaščite Občine Žirovnica in občinska uprava Občine Žirovnica, v sodelovanju s predstavniki vaških odborov, zbirata podatke o poškodovanih in obolelih.

Ekipa za prvo pomoč civilne zaščite Občine Žirovnica in reševalci nujne medicinske pomoči na terenu nudijo ponosrečenim oziroma obolelim prvo (laično) pomoč in jih po potrebi napotijo v Zdravstveno postajo Selo pri Žirovnici, v primeru večjega števila poškodovanih in obolelih pa tudi v Zdravstveni dom Jesenice. V zdravstveni postaji oziroma zdravstvenem domu se izvedeta zdravniški pregled oziroma prva zdravniška pomoč in morebitna triaža. Po potrebi se poškodovane in obolele napoti na specialistični pregled, oskrbo in nadaljnje zdravljenje v Splošno bolnišnico Jesenice.

Izvajanje higienskih in protiepidemičnih ukrepov poteka v skladu s priporočili Nacionalnega inštituta za javno zdravje OE Kranj in pod nadzorom Zdravstvenega inšpektorata Republike Slovenije, območne enote Kranj. Za obveščanje prebivalcev o izvajanju teh ukrepov sta odgovorna štab civilne zaščite Občine Žirovnica in občinska uprava Občine Žirovnica, ki predhodno izdelata Navodilo prebivalcem. Za izvajanje higienskih in protiepidemičnih ukrepov so odgovorni prebivalci sami ob pomoči ekipe prve pomoči civilne zaščite Občine Žirovnica.

Oskrbo z zdravili na terenu izvaja ekipa za prvo pomoč civilne zaščite Občine Žirovnica v sodelovanju z Gorenjskimi lekarnami, Zdravstveno postajo Selo pri Žirovnici. Pri oskrbi s sanitetnim materialom pa sodeluje tudi ekipa civilne zaščite Občine Žirovnica za oskrbo.

Občina Žirovnica ima organizirano eno ekipo za prvo pomoč.

*Štab CZ spremlja izvajanje nujne medicinske pomoči ter sprejema zahteve po pomoči v silah in sredstvih na ogroženih območjih.*

Organiziranje posebnih psiholoških pomoči, izven obstoječih organizacij in inštitucij, glede na ocenjeno število prizadetih zaradi potresa, v Občini Žirovnica ne načrtujemo. Nudenje psihološke pomoči usmerja Center za socialno delo Gorenjska, enota Jesenice v pomoči Rdeči križ Slovenije Območno združenje Jesenice.

Psihološka pomoč bo prebivalcem dostopna na terenu, in v prostorih:

- Center za socialno delo Gorenjska, enota Jesenice, Cesta železarjev 4a, 4270 Jesenice,
- Rdečega križ Slovenije območno združenje Jesenice, Cesta maršala Tita 78a, 4270 Jesenice.

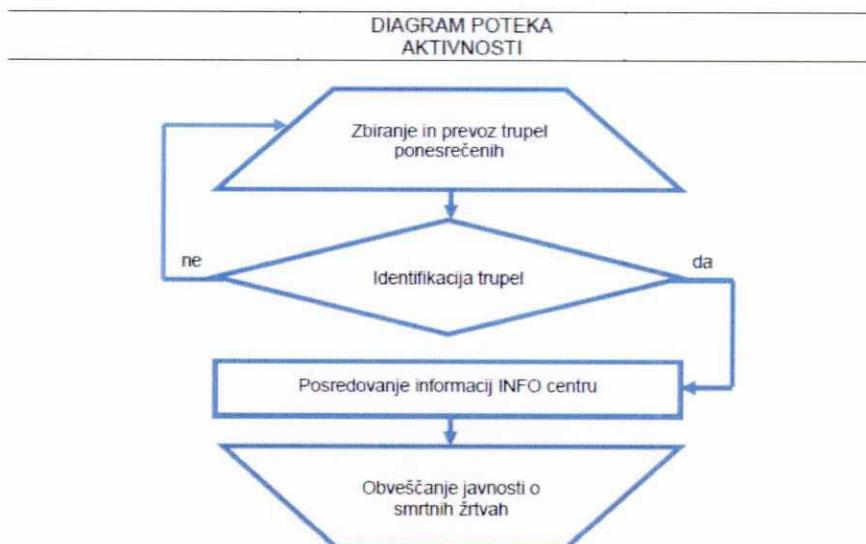
Ob potresu, v katerem je večje število ljudi poškodovanih ali mrtvih, je potrebno zagotoviti tudi duhovno pomoč, ki jo nudijo predstavniki verskih skupnosti, odvisno od verskega prepričanja ljudi, udeleženih v nesreči in drugih nevladnih organizacij, ki lahko svojo pomoč prizadetim nudijo z različnimi oblikami organiziranih dejavnosti, s katerimi pomagajo ljudem v njihovih najrazličnejših stiskah in potrebah. V Občini Žirovnica bodo duhovno pomoč nudili predstavniki rimskokatoliške cerkve, natančneje duhovniki v župnijskem uradu Breznica. Duhovna pomoč bo prebivalcem nudena na terenu in v prostorih župnijskega urada Breznica, Breznica 9, 4274 Žirovnica.

P-27 Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj

P-28 Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic

D – 06 Navodila za izvajanje psihološke pomoči

### 5.2.2. Identifikacija mrtvih



Enote, ki rešujejo ljudi iz ruševin, naletijo tudi na mrtve. Te rešujejo enako kot žive. Če je le najmanjše upanje, da je poškodovanec živ, se mora takoj začeti z oživljanjem. Smrt mora v takih primerih obvezno ugotoviti in potrditi pooblaščen zdravnik. Če je le mogoče, je treba že na kraju, kjer so mrtvega našli, ugotoviti njegovo identiteto.

V primeru, ko bi ob potresu bilo večjem številu mrtvih, bi poleg rednih služb, ki opravljajo identifikacijo mrtvih na podlagi zaprositve Poveljnika CZ občine aktivirali tudi enoto za identifikacijo oseb pri Inštitutu za sodno medicino pri Medicinski fakulteti.

Naloge enote za identifikacijo oseb so:

- odkrivanje trupel in delov trupel;
- identifikacija trupel in delov trupel:
  - vodenje dokumentacije,
  - označevanje trupel z oštevilčenjem,
  - fotografiranje trupel,
  - zunanji pregled in obdukcijo trupel,
  - nadzor in vodenje evidence predmetov, najdenih pri in na truplih,
  - balzamiranje trupel in delov trupel ob daljših postopkih identifikacij ali kadar to zahtevajo sanitarni predpisi.

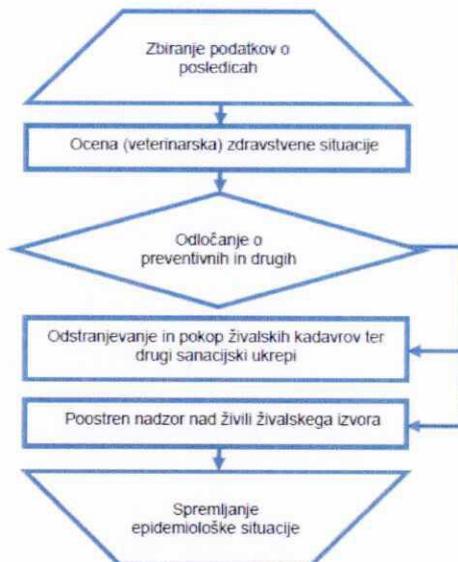
Zbiranje trupel opravljajo reševalne enote, ki so na razpolago in pristojne pogrebne službe v Občini Žirovnica (JEKO d.o.o.). Pred prevozom je potrebno vsa trupla in njihovo lastnino evidentirati.

Ko so žrtve identificirane se o smrti preko policije obvesti svojce in sproti javnost preko informacijskega centra, obvešča o številu smrtnih žrtev.

Glede na število pričakovanih mrtvih ob rušilnem potresu in proste kapacitete na pokopališču na Breznici in Rodinah v Občini Žirovnica ni potrebno predvideti dodatnih lokacij za pokop mrtvih v primeru rušilnega potresa.

5.2.3. *Prva veterinarska pomoč*

DIAGRAM POTEKA  
AKTIVNOSTI



V Občini Žirovnica v okviru CZ ni organizirana enota za prvo veterinarsko pomoč. Za oskrbo poškodovanih živali skrbi Veterinarska ambulanta Vinko Pristov s.p. v skladu z načrtom Uprave Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Območni urad Kranj za postopanje ob naravnih in drugih nesrečah. Pomoč po potrebi nudijo lastniki živali.

Za območje Občine Žirovnica je pristojna Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Območni urad Kranj.

Pokop se bo vršil v skladu z občinskim prostorskim načrtom in sicer na ustreznih zemljiščih na območju JZ od Vrbe med golf igriščem in AC Hrušica Vrba.

Veterinarska ambulanta Vinko Pristov s.p. zbira podatke o poškodovanih in poginulih živalih na prizadetem območju ter nudi prvo veterinarsko pomoč poškodovanim in obolelim živalim. Odreja zasilni zakol poškodovanih živali, odstranjevanje živalskih trupel in izvaja druge higienske in protiepidemijske ukrepe v skladu z načrtom Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin Območni urad Kranj za postopanje ob naravnih in drugih nesrečah. Pomoč ji po potrebi nudijo pripadniki enot CZ občine ter lastniki živali.

Prva veterinarska pomoč ob potresu obsega:

- zbiranje podatkov o poškodovanih in poginulih živalih na prizadetem območju,
- veterinarsko oceno zdravstvene situacije,
- nujno veterinarsko pomoč poškodovanim in obolelim živalim (nujna veterinarska pomoč je poseg, s katerim se odpravi neposredna nevarnost za življenje živali),
- prisilni zakol poškodovanih živali,
- sodelovanje pri odstranjevanju živalskih trupel ter druge sanacijske ukrepe,
- poostren nadzor nad živili živalskega izvora,
- sodelovanje pri dekontaminaciji živine,
- izvajanje drugih higienskih in protiepidemijskih ukrepov,
- spremljanje epidemiološke situacije.

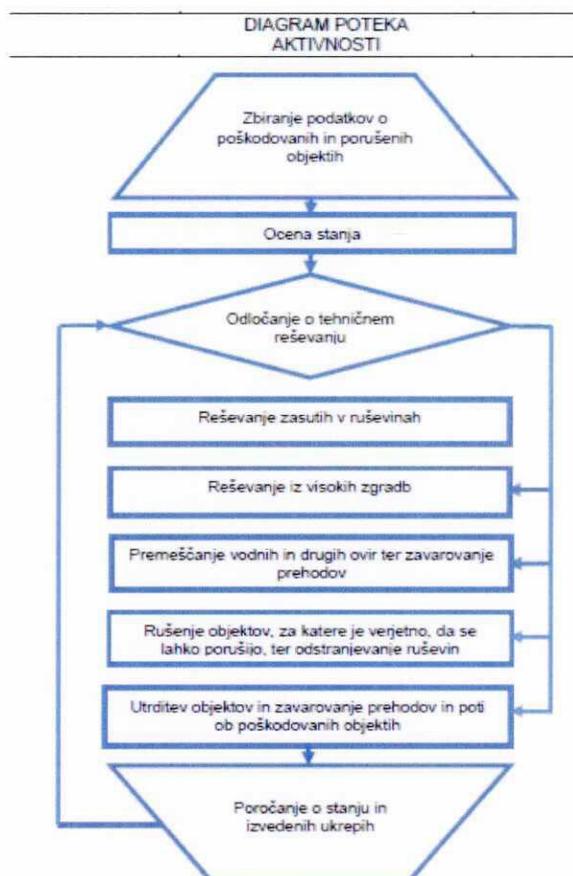
Zasilni zakol poškodovanih živali izvaja Lovska družina Stol Žirovnica.

P-29 Pregled veterinarskih organizacij

P – 55 Pregled lovskih in ribiških organizacij

P – 23 Pregled lokacij načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih

#### 5.2.4. Reševanje iz ruševin



Ljudje, ki so zasuti v ruševinah, so najpogosteje telesno poškodovani ali potrebujejo psihološko pomoč. Poškodbe so lahko hude in brez hitre pomoči jim mnogi kmalu podležejo. Izkušnje iz potresov pa kažejo, da tudi tisti, ki niso ranjeni, vzdržijo v ruševinah razmeroma kratek čas – dva do tri dni in le v redkih primerih dlje. Prav zato je reševanje iz ruševin naloga, ki jo je potrebno začeti izvajati kar najhitreje. Reševanje iz ruševin mora potekati neprekinjeno, podnevi in ponoči, dokler niso rešeni vsi zasuti.

Reševanje iz ruševin obsega izvidovanje in tehnično reševanje:

- reševanje iz porušeni stavb
- reševanje iz visokih zgradb
- reševanje oz. odstranjevanje materialnih sredstev iz vode
- iskanje pogrešanih v vodi
- premeščanje vodnih in drugih ovir
- rušenje in odstranjevanje objektov, ki grozijo s porušitvijo
- ojačitev objektov
- zavarovanje prehodov in poti ob poškodovanih objekti ter
- odstranjevanje ruševin in čiščenje komunikacij

Navedene naloge opravljajo ekipa za prevoz civilne zaščite Občine Žirovnica, ekipa za tehnično reševanje (organizirana pri PGD Zabreznica in PGD Smokuč) ter ostali gasilci prostovoljnih gasilskih društev Zabreznica in Smokuč. Gorska reševalna služba Radovljica, letalski enoti Policije in Slovenske vojske, potapljači Podvodne reševalne postaje Bled ter gradbena podjetja z ustrežno mehanizacijo. V kolikor občinske enote ne zadostujejo pomagajo regijske enote za tehnično reševanje.

Specifični objekti z vidika potresne ogroženosti in reševanja na območju Občine Žirovnica so naslednji:

- OŠ Žirovnica z vrtcem in večnamensko dvorano,
- objekti kulturne dediščine (5 cerkva, 3 rojstne hiše),
- Saxonia Franke d.o.o.,
- Exacta Normalije d.o.o.,

- Vo&Vo d.o.o.,
- TTR d.o.o.,
- Bako, Mirko Novogradec s.p.,
- Elektro Gorenjska d.d.,
- jez – pregrada na HE Moste,
- pregrada ob akumulacijskem jezeru v Završnici,
- železniški most,
- objekt občine Žirovnica,
- Zdravstvena postaja Selo pri Žirovnici z lekarno,
- knjižnica Matije Čopa,
- dvorana TVD Partizan,
- zbirni center Žirovnica.

Za prvo, grobo in laično oceno stanja si bodo Župan, Poveljnik CZ Občine Žirovnica, njegov namestnik ter člani ŠCZO Žirovnica ogledali najbolj ranljive gradbene objekte.

Poškodovanost ter uporabnost gradbenih objektov bodo po potresu ocenjevale državne Komisije za popis ter oceno poškodovanosti objektov ob naravnih in drugih nesrečah ter pregledane gradbene objekte označila z zeleno, rumeno ali rdečo barvo, odvisno od ocene stanja posameznega gradbenega objekta.

Takoj po končani oceni bodo s svojim delom pričeli člani občinske komisije za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah Občine Žirovnica, vendar v težje poškodovane gradbene objekte, še posebej tiste z označeno rdečo barvo, zaradi osebne varnosti ne bi vstopale.

#### **Odločanje o tehničnem in drugem reševanju**

Na podlagi prve, grobe in laične ocene stanja se bo Poveljnik po posvetu z ŠCZO Žirovnica odločil za prve, najbolj nujne korake reševanja. Ne glede na vse pa mora imeti prednost reševanje življenj ljudi. To pomeni reševanje zasutih v ruševinah in hkrati zavarovanje poškodovanih gradbenih objektov, ki bi lahko poškodovali ali ubili preživele ljudi.

Poveljnik CZ Občine Žirovnica in člani ŠCZO Žirovnica bodo delovali v pogojih kriznega upravljanja in vodenja, ki bodo zahtevali številne hitre in hkratne odločitve. Odločati bo treba v pogojih velikega časovnega pritiska. Saj se bo glede na omejeno število reševalcev potrebno prednostno odločati iz katerih gradbenih objektov najprej reševati in kako.

#### **Reševanje zasutih v ruševinah**

Za reševanje zasutih ljudi v ruševinah so ključne prve ure po potresu. Zato se je potrebno po prvem šoku oziroma presenečenju in oceni stanja, ki kaže na zasute ljudi v ruševinah ali samo na možnost zasutih ljudi takoj oziroma nemudoma primerno odzvati.

Reševanje iz ruševin bosta izvajali dve ekipi za tehnično reševanje, organizirani pri PGD Zabreznica in PGD Smokuč. V primeru večjega števila žrtev se lahko zaprosi za pomoč še regijske sile za zagotovitev ustreznega števila ekip za iskanje zasutih v ruševinah z geofoni in s psi.

Poveljnik CZ Občine Žirovnica z odredbo aktivira gradbene stroje in jim določi naloge zaščite, reševanja in pomoči.

V primeru številčnega pomanjkanja pripadnikov Civilne zaščite Občine Žirovnica ali drugih sil v občinskem sistemu zaščite, reševanja in pomoči za namen reševanja, zaščite in pomoči po potresu, Poveljnik CZ Občine Žirovnica z odredbo aktivira državljanke za namen zaščite, reševanja in pomoči.

Reševanje zasutih se izvaja ročno, vendar se Poveljnik CZ Občine Žirovnica po posvetovanju z ŠCZO Občine Žirovnica z Županom ter drugimi na osnovi ugotovitev, da v ruševinah ni več preživelih lahko odloči, da se preide iz ročnega reševanja na reševanje in odstranjevanje ruševin z gradbenimi stroji.

### Premoščanje vodnih in drugih ovir ter zavarovanje prehodov

Za premoščanje vodnih in drugih ovir ter zavarovanje prehodov, Poveljnik CZ Občine Žirovnica z odredbo aktivira gradbene stroje, in jim določi naloge zaščite, reševanja in pomoči.

### Rušenje objektov za katere je verjetno, da se lahko porušijo, ter odstranjevanje ruševin

Za rušenje objektov za katere je verjetno, da se lahko porušijo, ter odstranjevanje ruševin, Poveljnik CZ Občine Žirovnica z odredbo aktivira gradbene stroje in jim določi naloge zaščite, reševanja in pomoči.

### Utrditev objektov in zavarovanje prehodov in poti ob poškodovanih objektih

Za utrditev objektov in zavarovanje prehodov in poti ob poškodovanih objektih, Poveljnik CZ Občine Žirovnica z odredbo aktivira gradbene stroje in jim določi naloge zaščite, reševanja in pomoči.

### Poročanje o stanju in izvedenih ukrepih

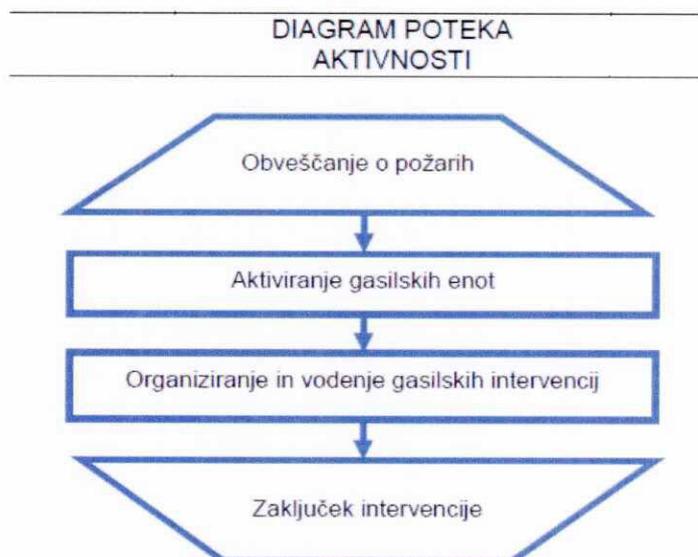
O stanju, izvedenih ter izvajanih ukrepih zaščite, reševanja in pomoči poroča Županu, Poveljniku Civilne zaščite za Gorenjsko ali drugim, Poveljnik CZ Občine Žirovnica ali njegov namestnik.

P-10 Pregled gradbenih organizacij

P-11 Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov

P-13 Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb

#### 5.2.5. Gašenje in reševanje ob požarih



Aktivnosti v okviru ukrepa gašenja in reševanja ob požarih ter eksplozijah obsegajo naslednje naloge:

- aktivnosti na področju preventive s katerimi preprečujemo ali zmanjšujemo možnost za nastanek požarov;
- aktivnosti za preprečevanje nastanka eksplozij plina in drugih eksplozivnih snovi;
- gašenje požarov;
- reševanje ob požarih in eksplozijah.

Na nalogah gašenja in reševanja ob požarih se aktivirajo v Občini Žirovnica:

- Prostovoljno gasilsko društvo Smokuč
- Prostovoljno gasilsko društvo Zabreznica
- GARS Jesenice

P-11 Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov

Po potrebi se aktivirajo sosednja gasilska društva iz Gasilske zveze, ter GARS Jesenice, kadar gre za nesreče, ki so v pristojnosti državne koncesijske pogodbe (nesreče v cestnem prometu, ekološke nesreče – razlitja nevarnih tekočin, ipd.).

Prostovoljna gasilska društva na območju Občine Žirovnica sodelujejo pri izvajanju drugih nalog zaščite in reševanja, ki bi se pojavile ob potresu in sicer:

- reševanje ob prometnih nesrečah
- pri izvajanju nalog zaščite in reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi ter oskrbi s pitno vodo pa se bodo vključevala selektivno glede na obstoječo opremo

P-14 Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode

**5.2.6. Iskanje pogrešanih oseb**

Štab CZ občine mora kar najhitreje organizirati izvidovanje prizadetega predela in naselja. Do ugotovitve, kje so pod ruševinami ljudje, je mogoče priti na več načinov in sicer: s poizvedovanjem pri preživelih prebivalcih porušene in sosednjih stavb ali pri sorodnikih zasutih, s klicanjem in prisluškovanjem, s pregledom posameznih ruševin, z uporabo geofonov ali s posebj za to dresiranimi psi.

Iskanje pogrešanih oseb ob potresu bo v Občini Žirovnici izvajala tehnično – reševalna enota organizirana pri PGD Zabreznica in PGD Smokuč.

Za iskanje pogrešanih oseb ob potresu Rdeči križ Slovenije organizira tudi enotno poizvedovalno službo. V Gorenjski regiji je poizvedovalna služba organizirana pri RKS OZ Kranj, RKS OZ Radovljica in RKS OZ Škofja Loka.

**5.2.7. Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje**

Osnovni pogoji za življenje bodo vzpostavljeni takrat, ko bodo izpolnjeni pogoji za preklic odrejenih zaščitnih ukrepov.

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob potresu obsega:

- nujno zdravstveno oskrbo ljudi in živali,
- nastanitev in oskrbo ogroženih prebivalcev s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami,
- zagotovitev razmer za osebno higieno,
- zagotovitev delovanja nujne komunalne infrastrukture,
- oskrbo z električno energijo,
- zagotavljanje nujnih prometnih povezav,
- zagotovitev nujnih telekomunikacijskih zvez,
- zagotovitev in zaščito nujne živinske krme.

Za izvajanje nalog na področju zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje so zadolžene javne službe in druge organizacije s področja infrastrukture, naloge pa usmerja Poveljnik CZ Občine Žirovnica.

Pri zagotavljanju osnovnih pogojev za življenje se v izvajanje nalog aktivno vključujejo tudi prebivalci v svoji delovni in bivalni sredini ter izvajajo naloge po usmeritvah Poveljnika CZ Občine Žirovnica.

**• nujna zdravstvena oskrba ljudi in živali**

Nujno zdravstveno oskrbo poškodovanim prebivalcem nudi Zdravstvena postaja Selo pri Žirovnici, Zdravstveni dom Jesenice in Splošna bolnišnica Jesenice v skladu z načrtom zdravstva za postopanje ob naravnih in drugih nesrečah. Pomoč pri tem nudijo ekipe PP CZ občine, predvsem pri transportu poškodovanih in nudenju prve laične pomoči.

Za oskrbo poškodovanih živali pa skrbi Veterinarska ambulanta Vinko Pristov s.p. v skladu z načrtom UVHVVR, OU Kranj za postopanje ob naravnih in drugih nesrečah. Pomoč po potrebi nudijo lastniki živali. Pomoč po potrebi nudijo pripadniki enot CZ občine ter lastniki živali.

- **nastanitev in oskrbo s hrano, pitno vodo, in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami**

Nastanitev in oskrbo z osnovnimi življenjskimi potrebščinami prebivalcev, ki jih nimajo zaradi poškodovanih stanovanj bivališča, usmerja Poveljnik CZ Občine Žirovnica. Prebivalci se po potrebi začasno nastanijo v zidane objekte, ki so ostali nepoškodovani. Pitno vodo zagotavljajo gasilci z gasilskimi cisternami (Prostovoljno gasilsko društvo Smokuč, Prostovoljno gasilsko društvo Zabreznica), hrana pa se pripravlja v razpoložljivih kapacitetah gostinskih obratov (Gostilna Trebušnik, Noč Tatjana s.p., Eko reciklaža, gostinstvo in turizem, d.o.o., Marija Jakelj s.p) in šolskih kuhinjah (OŠ Žirovnica).

- **zagotavljanje delovanja nujne komunalne infrastrukture**

Na potresnem območju kjer so nastale tudi poškodbe infrastrukture skrbijo za odpravo posledic in zagotavljanja normalnega delovanja pristojna podjetja in organizacije. Ukrepe za normalizacijo razmer izvajajo v skladu s svojimi načrti delovanja ob naravnih in drugih nesrečah:

- GG Bled d.o.o. – vzdrževanje gozdnih cest v občini
- DARS d.d. – vzdrževanje avtocest
- Gorenjska gradbena družba d.d. . – vzdrževanje državnih cest v občini
- JEKO d.o.o. – naloge tehničnega reševanja, vzdrževanje in sanacijo javnih in občinskih cest, oskrbo s pitno vodo, vzdrževanje in sanacijo kanalizacijskem sistema, odvoz komunalnih odpadkov in pokopališke dejavnosti
- Geoplin d.o.o. – oskrba z zemeljskim plinom
- Enos d.d. – oskrba z zemeljskim plinom
- Elektro Gorenjska, d.d. – oskrba z električno energijo
- Elektromontaža in instalacije Čarni, Janez Čarni s.p.- vzdrževanje javne razsvetljave
- Telekom Slovenije, d.d. – vzdrževanje telekomunikacijskega omrežja
- Slovenske železnice - vzdrževanje in sanacija železniških prog

- **zaščita kulturne dediščine**

Kulturna dediščina, ki je na območju občine je v pristojnosti Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Kranj, ki izvaja naloge v skladu s svojim načrtom za ukrepanje ob naravnih in drugih nesrečah. Pri nalogah pa mu po potrebi pomagajo pripadniki CZ in prostovoljci.

Navedene javne službe in druge organizacije napako odpravijo oziroma sanirajo v najkrajšem možnem času po obvestilu, ki ga prejmejo s strani prizadetih prebivalcev, Poveljnika civilne zaščite Občine Žirovnica ali občinske uprave Občine Žirovnica. Navedene javne službe in druge organizacije same načrtujejo ukrepe za odpravo napak, pri njihovem izvajanju pa sodelujejo s štabom civilne zaščite Občine Žirovnica.

## 6. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

### 6.1. Razlaga pojmov

**EVROPSKA POTRESNA LESTVICA (EMS)** ima 12 stopenj. Med štirimi potresnimi lestvicami (MCS, MM, MSK, EMS) so razlike kar zadeva učinke nasploh neznatne, EMS je pravzaprav izpopolnjena verzija MSK potresne lestvice.

**INTENZITETA (I0)** je mera za učinke potresa, ki je odvisna od njegove energije, epicentrske razdalje in geoloških razmer. To je najpomembnejši podatek za prebivalce, saj z njo ugotavljamo učinke potresa na ljudi, predmete, zgradbe in naravo. Intenziteto merimo v stopnjah različnih intenzitetnih lestvic, ki so brez dimenzionalne veličine (MCS, MSK, EMS). Je subjektivna opisna mera, ki fizikalno ni definirana in je po navadi največja v nadžarišču potresa (epicentru), z oddaljevanjem od nadžarišča pa postopoma slabi. Potres z večjo magnitudo po navadi povzroči tudi večjo škodo na površini Zemlje. Na intenziteto potresa vplivajo še mnogi drugi dejavniki kot so: oddaljenost od epicentra, globina žarišča, gostota naseljenosti, kvaliteta gradnje in lokalna geološka zgradba.

**INTENZITETA (MAKROSEIZMIČNA, POTRESNA LESTVICA)** je celoštevilska, opisna lestvica in nima prave fizikalne podlage. Z intenzitetno lestvico skušamo ovrednotiti vpliv potresa na objekte visoke in nizke gradnje, predmete, človeka in spremembe v naravi. Trenutno v svetu uporabljajo naslednje potresne lestvice:

- Mercalli-Cancani-Siebergovo potresno lestvico (MCS), ki ima 12 stopenj,
- Modificirano Mercallijevo lestvico (MM), ki ima 12 stopenj,
- Medvedev-Sponheuer-Kamikovo potresno lestvico (MSK), ki ima 12 stopenj,
- Evropsko potresno lestvico (EMS), ki ima 12 stopenj in
- Japonsko potresno lestvico (JMA), ki ima 7 stopenj.

**MAGNITUDA (M)** je instrumentalno določena številka mera jakosti potresa ali sproščene energije v žarišču potresa (hipocentru). Za določanje jakosti potresa seizmologi uporabljajo amplitudo nihanja tal, registrirano na določenem tipskem seizmografu v razdalji 100 km od epicentra. Magnituda nima določene zgornje vrednosti, vendar le izjemoma preseže vrednost 9. Največja doslej izmerjena magnituda je dosegla vrednost 9,5 pri potresu v Čilu leta 1960, v slovenski potresni zgodovini pa je največja ocenjena magnituda 6,8 pri potresu na Idrijskem leta 1511.

**NEVARNOST** je (naravna ali druga ustrežna) danost za katerikoli neugoden pojav, ki je povezan z možno nesrečo in lahko povzroči neugodne učinke.

**POTRES** opredelimo kot seizmično valovanje tal, ki nastane ob nenadni sprostitvi nakopičenih tektonskih napetosti v Zemljini skorji ali zgornjem delu Zemeljskega plašča.

**POTRESNA NEVARNOST** (angl. Seismic hazard) je naravna danost za pojav potresa. Določena je verjetnostno (z verjetnostjo prekoračitve) ali deterministično.

**POTRESNA OGROŽENOST** (angl. Seismic risk) so pričakovane družbene in ekonomske posledice potresa. Je verjetnostni pojem in je odvisna od potresne nevarnosti, potresne ranljivosti stavb, gostote naseljenosti in časa izpostavljenosti.

**SEIZMOLOGIJA** je veda o potresih in z njimi povezanimi pojavi. Tesno je povezana s fiziko Zemljine notranjosti, tektonofiziko, tektoniko in geologijo ter del geofizike, ki sodi v sklop naravoslovnih znanosti.

**SEIZMOGRAF** je občutljiva naprava za zapisovanje nihanja tal (podlage seizmografa). Zapise seizmografov uporabljamo za določitev magnitude potresa in lokacije epicentra ter za razne seizmološke študije.

**ŠKODA** obsega ekonomske izgube, ocenjene po nesreči.

## **6.2. Razlaga okrajšav**

<b>AC</b>	Avtocesta
<b>ARSO</b>	Agencija Republike Slovenije za okolje
<b>CZ</b>	Civilna zaščita
<b>CORS</b>	Center za obveščanje Republike Slovenije
<b>EMS</b>	Evropska potresna lestvica
<b>ELME</b>	Ekološki laboratorij z mobilno enoto
<b>GG</b>	Gozdno gospodarstvo
<b>GZ</b>	Gasilska zveza
<b>HE</b>	Hidro elektrarna
<b>JGS</b>	Javna gasilska služba
<b>JZ</b>	Jugozahod
<b>MCS</b>	Mercalli-Cancani-Sieberg potresna lestvica
<b>OE</b>	Območna enota
<b>OC SV</b>	Operativni center slovenske vojske
<b>PGD</b>	Prostovoljno gasilsko društvo
<b>PP</b>	Prva pomoč
<b>RS</b>	Republika Slovenija
<b>ReCO</b>	Regijski center za obveščanje
<b>RKB</b>	Zaščita radiološko-kemična in biološka zaščita
<b>RKS OZ</b>	Rdeči križ Slovenije območno združenje
<b>URSZR</b>	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
<b>SIJA</b>	Sistem javnega alarmiranja
<b>SV</b>	Slovenska vojska
<b>ŠCZO</b>	Štab civilne zaščite občine
<b>UPB</b>	Uradno prečiščeno besedilo
<b>UVHVVR</b>	Uprava RS za varno hranjo, veterinarstvo in varstvo rastlin
<b>ZRP</b>	Zaščita, reševanje in pomoč
<b>ZiR</b>	Zaščita in reševanje
<b>ZARE</b>	Radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja
<b>ZVKDS</b>	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

## 7. SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

### 7.1. Seznam prilog

#### 7.1.1. Skupne priloge

P – 01	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba Civilne zaščite
P – 02	Podatki o zaposlenih na občini
P – 03	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P – 04	Podatki o organih, službah in enotah CZ
P – 05	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč
P – 06	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za ZRP
P – 07	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za zaščito, reševanje in pomoč
P – 10	Pregled gradbenih organizacij
P – 11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P – 13	Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb
P – 14	Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode
P – 15	Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči
P – 18	Seznam medijev, ki bodo posredovala obvestila o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
P – 20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
P – 21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitve zasilnih prebivališč
P – 22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano
P – 23	Pregled lokacij načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih
P – 24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
P – 25	Pregled človekoljubnih organizacij
P – 26	Pregled centrov za socialno delo
P – 27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P – 28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P – 29	Pregled veterinarskih organizacij
P – 31	Pregled kulturne dediščine
P – 33	Seznam članov komisije za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah
P – 55	Pregled lovskih in ribiških organizacij
P – 64	Telefonska številka, na kateri lahko občani dobijo informacije o nesreči
P-74	Seznam dežurnih služb in distributerjev za plin in plinovodna omrežja
P – 75	Seznam dežurnih služb, upravljavcev elektro distribucijskega omrežja, elektrarn in hidroelektrarn

#### 7.1.2. Posebne priloge

P - 100	Evidenčni list o vzdrževanju načrta
---------	-------------------------------------

## **7.2. Seznam dodatkov**

### *7.2.1. Skupni dodatki*

D - 01 Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta
D - 05 Priporočilo o organiziranju in delovanju informacijskega centra
D - 06 Navodila za izvajanje psihološke pomoči
D - 07 Navodila prebivalcem za ravnanje ob potresu
D - 14 Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP
D- 19 Vzorec sklepa o aktiviranju načrta zaščite in reševanja
D - 20 Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP

### *7.2.2. Posebni dodatki*

D - 100 Ocena ogroženosti v primeru naravnih in drugih nesreč
---